

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HERTHA

TIDSKRIFT FÖR
DEN SVENSKA KVINNORÖRELSEN
UTGIVEN AV
FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET

REDAKTÖR:
MARGARETA
VON KONOW

I N N E H Å L L

Den danska socialreformen. Av
G. H. von Koch.

Svensk kvinnohistoria. Av Ellen
Kleman.

Intervju med hedersdoktor. Av
M. v. K-w.

F.-B.-F:s årsmöte i Norrköping.

Frånskild hustrus pensionsrätt.

En diktens drottning. Av Anna
Levertin.

Gift kvinnas rätt till arbete.

F.-B.-F:s stipendier 1933.

Kvinnorna och vetenskapen. Av
Astrid Sturzen-Becker.

Marie Antoinette i nytt ljus.

Från skilda kontinenter.

Kretsmeddelanden.

ÅRGÅNG 20
Juni 1933

"Äta bör man . . . annars dör man."

Men välj mat med förstånd!

Det är ett psykologiskt axiom att vi må som vi äta. Och med tanke därpå inse vi nog litet var, att en hel del borde ändras i vår vardagskost, så att den bringades i närmare överensstämmelse med hälsans krav. Det har visat sig, där man har varit i tillfälle att i stort kontrollera utspisningens inverkan på hälsotillståndet och motståndskraften mot sjukdomar, (t. ex. vid försöken inom norska armén), att ett riktigt födoämnesval haft ett utomordentligt gott inflytande på det allmänna hälsotillståndet och arbetsenergin och varit i stånd att sänka sjukdomsfallen i exempelvis tuberkulos från 6,1 % till 0,6 %. Att uppgiften att välja den riktiga födan är ansvarsfull behöver dock inte betyda att den är svårlöst. I en nyutkommen bok från Kooperativa förbundets förlag ger den finske, världsberömda näringsfysiologen, professor von Wendt, en hel del goda råd, hur husmodern bör lägga vardagsmatsedeln, så att näringen blir den bästa möjliga, utan att det därför behöver bli några extra kostnader.

Till att börja med ger professor v. Wendt i en vetenskapligt utarbetad tabell belägg för det gamla påståendet, att fler människor årligen dö av att äta för mycket än de som svälta ihjäl. Och i samband härmed lämnas en normalvikttabell, som det kan ha sitt intresse att studera.

Och sedan gäller det för Sveriges husmödrar att välja och laga mat vetenskapligt, så att familjemedlemmarna inte få varken för många eller för få kalorier. Nu brukar det emellertid gärna invändas, att det sannerligen inte är så lätt för det kompakta motstånd, som reses från "nedärvda smakvanor". Men professor von Wendt är

tydligt en synnerligen praktisk karl och delar ut sina goda råd med frikostig hand. Hans lilla bok har den stora fördelen, att den är uppställd så, att den kan användas som uppslagsbok av de husmödrar, vilka äro nybörjare i den ventenskapliga matlagningens konst.

Professor von Wendt talar också för råkost — men måttligt använd. En idealfrukost för barn anser han t. ex. vara finskuren rå frukt blandad med havregrynsgröt och gräddmjölk, en anrättning där "fruktillsatsen motverkar havrens syreöverskott, och havrens B-vitaminer kompletteras med gräddens fettlösliga och fruktens C-vitaminer, och vars äggviteinnehåll har högt biologiskt värde". För att öka vitaminvärdet i torsdagens ärtsoppa rekommenderar professorn följande recept: Blanda strax före serveringen ned litet mos av ärtor, som fått svälla så länge i vatten, att tydliga groddar visat sig, och sedan krossats.

Hur många kärleksfulla husmor har inte serverat sin herre och man en portion av hans älsklingsrätt, t. ex. kalvbräsk (som ger upphov till omkr. 1,000 mgr. urinsyra), för att han ska glömma sina svåra reumatiska åkommor och därigenom gjort det onda sju-falt värre. Allt kött — fisk och fågel inte undantagna — är rikt på urinsyrestrare, och ju magrare köttet är, dess skadligare är det.

Ja, det gäller för husmödrarna att i all enkelhet bli vetenskapsmän på matlagningens och födoämnesvalets område. Och därvid är professor von Wendts bok "Föda, hälsa och motståndskraft" en god vägledare och medhjälpare.

(Ur Sv. M.)

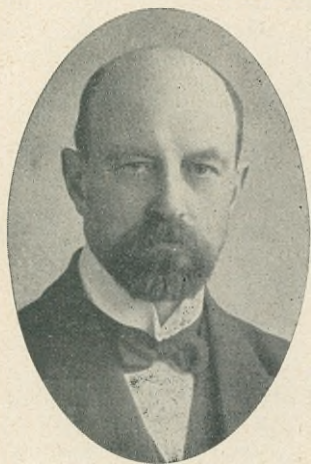
Mademoiselle.

HERTHA

ÄRGÅNG XX

JUNI 1933

HÄFTE 6

Den danska social- reformen.

En orientering av
kanslirådet G. H.
von Koch.

Sverige har en jämförelsevis ny lagstiftning om fattigvård. Den tillkom 1918 och har allmänt ansetts vara human i ordets bästa mening. Icke dess mindre är det nu fråga om en väsentlig omläggning av densamma. Anledningen därtill är att skattetrycket befunnits vara mycket ojämnt fördelat i våra kommuner. Skatteutjämningsberedningen har därför framlagt ett förslag, som syftar till att landstingen skola övertaga och sköta alla ålderdomshem och barnhem samt därutöver övertaga 3/4 av kostnaden för allt hemunderstöd av obligatorisk karaktär samt lika stor del av barnvården. Just nu pågår en mycket livlig diskussion i denna fråga, och meningarna äro ytterst delade beträffande fördelarna av denna reform, såväl ur ekonomisk som social synpunkt.

Danmark har emellertid slutat sin diskussion i saken och fattat beslut.

Från och med den 1 oktober träder där hela den nya "sociallagstiftningen" i kraft, och därmed har vårt grannland fått en fullt modern sådan lagstiftning. Och det var hög tid, ty den danska försörjningslagstiftningen var, till skillnad från den nuvarande svenska, i hög grad föråldrad.

Först och främst voro lagarnas antal överväldigande stort, det uppgick till ej mindre än 55, och knappast någon kunde behärska alla deras många och invecklade bestämmelser. Nu ha samtliga dessa lagar samlats i fyra jättelagar, arbetslöshets-, olycksfalls- och sjukkasselagen samt lagen om "offentlig Forsorg". Det blir nu reda och klarhet i det hela.

Därjämte har skapats ett fullt enhetligt och planmässigt system, som fördelaktigt skiljer sig från det som nu skall försvinna. Syftet är att stimulera den enskilda individen till att genom egna åtgärder sörja för sin ekonomiska självständighet. Om han så gör, ger samhället honom ett starkt

»Många bäckar små göra en stor å.»

INSÄTT Edra besparingar i

Stockholms Stads Sparbank

STIFTAD
ÅR 1821

KONTOR: Fredsgatan 9, Hornsgatan 60, Odengatan 65, Folkungagatan 68, Flemmingatan 34 och Sibyllegatan 8, öppna 1/2 10-3 samt 1/2 6-7, lördagar kl. 2 e. m.

Lat hand gör fattig

Idag hand gör rik

stöd. Men om han försummar att tänka på sin framtid och försäkra sig mot risker av allehanda slag, då lämnas han visserligen ej åt sitt öde, men han får hjälp av sådant slag, som ej tilltalar honom. Och är han uppenbart försumlig, sedeslös, arbetsovillig, då ställes han under statens noggranna kontroll, förlorar sina medborgerliga rättigheter o. s. v.

Till den förtänksamme medborgaren säger samhället så här: Gå in i den frivilliga sjukkassan, som är mycket fördelaktig, ty ni blir vid inträffande sjukdom i stor utsträckning i stånd att bärga Eder. Om ni så betalar en måttlig årsavgift på 6—7 kronor, får ni vid inträffande invaliditet *rätt* till en mycket fördelaktig årsränta ända till 65-årsåldern. Och från 65 år får ni en ålderspension utan att ni betalt några premier för densamma! Vilken förståndig ung man eller kvinna skulle ej lystra till ett sådant förslag? Ja, det är väl troligt, att de verkligt förtänksamma skola göra det och att deras antal blir allt större. Sålunda har det danska systemet en stor folkuppfostrande betydelse, som ej kan överskattas. Men säkert blir det dock en hel del, som skola försumma att tänka på sin framtid. Och staten måste även sörja för dem. Det är för dessa, som den stora försörjningslagen ("Lov om offentlig Forsorg") är avsedd. Den innehåller 335 paragrafer, och det är omöjligt att här ens flyktigt redogöra för dess innehåll. Det må allenast sägas, att den lämnar hjälp ej blott till de mer eller mindre slarviga individerna utan även till sådana, som omöjligen kunna reda sig på egen hand, nämligen bl. a. de värnlösa barnen, änkorna samt de sjuka. Utförliga bestämmelser hur dessa skola hjälpas lämnas i denna lag.

Men det som särskilt här skall beröras är en fråga, som även i vårt land är mycket aktuell. Jag menar *sammanförandet av alla de olika hjälpinstitutionerna till ett enda centralt kommunalt organ*.

Alla veta att även i vårt land råder en sannskyldig förbistring i detta avseende. I alla våra kommuner, även de som ha ett eller två hundra invånare, skall det finnas fattigvårdsstyrelse, barnavårdsnämnd och pensionsnämnd. På ofantligt många håll finns det dessutom arbetslöshetskommitté och nykterhetsnämnd, varjämte ofta även kyrka och skola utöva hjälpverksamhet — alla dessa organ ha ju till uppgift att lämna hjälp, men gränserna dem emellan äro ofta suddiga, och samarbetet mellan organen är svagt eller saknas helt. Är det underligt att en så splittrad hjälpverksamhet skall bli både dyr och dålig? Kan man förväna sig över, att mindre samvetsgranna människor springa till alla dessa organ och begära understöd?

Danskarna ha nu gjort slag i saken och avskaffat alla de gamla hjälporganen samt skapat ett helt nytt organ, som skall omfatta all hjälpverksamhet inom kommunen. Man har förbjudit kommunen att lämna understöd genom något annat organ än det nya, som kallas "det sociale Udvalg" (här benämnt socialnämnden). Alla hjälpbehövande få vända sig dit, åldringar för sin pension, invalider för "räntan", änkorna, barnen, sjuklingarna för underhåll och vård o. s. v. Då barnavården ansetts kräva särskilda kvalifikationer, har man bestämt, att ett utskott skall ha hand om densamma, men för att hålla ihop utskottets verksamhet med övriga, skall ordföranden i socialnämnden deltaga i utskottets arbete. I samma

»Min Salong« Institut för vetenskaplig skönhetsvård.

Grevgatan 10, 1 tr., Stockholm.

Telefon: 67 94 97.

Specialbehandling av frostsador, finnar, pormaskar. Berosolinbehandlingar för reumatiska åkommor i händer och fötter. Manicure, Massage, Pedicure. Beställ tid!

ELSA GJÖRLING-BERGMAN, Dipl. fr. Académie Scientifique de Beauté, Paris.

syfte verkar bestämmelsen, att i kommuner med över 4,000 invånare skall finnas ett register över alla, som er-hålla hjälp samt en byrå, som kan mottaga besök. På detta sätt hoppas man komma ifrån bedrägerier, dubbelunderstöd och det demoraliserande springet mellan olika hjälporgan. Samtidigt har man öppnat möjlighet för frivilliga krafter att delta i det kommunala hjälparbetet.

Den nya danska lagstiftningen skiljer sig i mycket från vår gällande lagstiftning, och det finnes ingen anledning för oss att kopiera densamma. Men vi ha säkert åtskilligt att lära av densamma, ty den fotar sig på en lång och bitter erfarenhet om hur dåligt den gamla, nu övergivna, lagen verkat.

Skaparen av den nya lagstiftningen, socialminister *Steincke*, har själv i 20 års tid, som chef för socialförvaltningen i Fredriksbergs stad, sökt tillämpa den danska försörjningslagen, men funnit den demoraliserande och orättvis. Nu har han lagt ned ett mycket stort förberedande arbete för att få fram något, som efterhand skall uppfostra de unga generationerna till förtänksamhet och sparsamhet, samtidigt som de lättjefulla och arbetsovilliga skola hållas strängt efter och icke tillåtas utnyttja det allmännas hjälp för att kunna föra en parasitisk tillvaro. Det är ett stort framsteg, när en social hjälpverksamhet på detta sätt är uppbyggd på moraliska och psykologiska principer, syftande till folkets höjande i socialt och ekonomiskt avseende. Det är därför som vi ha all anledning att med stort intresse följa den nya danska lagstiftningens tillämpning och verkningar och efterhand tillägna oss åtskilliga av dess bärande principer.

Det kvinnliga inslaget i Radiotjänst

efterlystes vid radiodebatten i Andra kammaren, då hr Nybloms (bf.) motion om en allsidig utredning av radioverksamheten behandlades, av fru *Sigrid Gillner-Ringenson* (s.). Kammaren beslöt med betydlig röstövertikt den begärda utredningen, och man får hoppas, att den vädjan från kvinnohåll, för vilken fru Gillner vid detta tillfälle gjorde sig till tolk, ej måtte förklinga ohörd.

Fru Gillner framhöll i sitt anförande, som berörde olika sidor av radioverksamheten, att kvinnorna och deras berättigade intressen böra få utöva inflytande på Radiotjänsts ledning och programval genom *minst* en kvinna i ledningen. De stora folkhygieniska frågorna, hemvårds- och uppfostringsspörsmål m. m. kräva även en kvinnlig, kompletterande syn på tingen.

Vi hänvisa i övrigt till Herthas marsnr, där liknande synpunkter framfördes. Som ett litet apropå kan dessutom nämnas, att det kvinnliga inslaget i norsk radio efterlysts i vår kollega "Norges Kvinder". En sådan hemställan förefaller sannerligen ej oberättigad!

Sommarstängning av förbundsbyrån.

Förbundets medlemmar och övriga läsare av Hertha ombedjas observera att Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, Klarabergsgatan 48, Stockholm C, innevarande sommar är stängd under tiden 17 juli—29 juli.

I övrigt hålles under månaderna juni, juli och augusti expeditionen öppen med tillämpning av sedvanlig sommartid: vardagar utom lördagar kl. 11 f. m.—3 e. m., lördagar kl. 11 f. m.—2 e. m.

DRICK RAMLÖSA

Sveriges förnämsta naturligt alkaliska vatten.

Hovleverantörer till H. Maj:t Konungen och H. K. H. Kronprinsen
av Sverige samt Hs. Maj. Kongen af Danmark.

Ellen Klemann:

Svensk kvinnohistoria.

Fil. dr Lydia Wahlström *storie gennem 40 Aar*, i samband med föreningens i slutet av det föregående året firade 40-årsjubileum. Dess historia var också i stort taget den danska kvinnorörelsens intill det året. Under titeln *Norske kvinder* utgavs 1914 av Marie Høgh och Fredrikke Mörck första delen av ett större arbete — till sist utgörande tre delar — som i sin översikt av norska kvinnors arbetsinsatser för sin sociala frigörelse blev kvinnorörelsens historia i Norge.

Nu, året innan den organisation, Fredrika-Bremer-Förbundet, som — generellt taget — kan sägas genom sin verksamhet ha i vårt land gjort kvinnorörelsens historia, firar sitt 50-årsjubileum, har vi äntligen fått boken *Den svenska kvinnorörelsen*. Dess författare är ingen mindre än Lydia Wahlström.

"Historisk översikt" benämner hon den i underrubrik. En elegant skriven inledning, med dyrbara urplock från världslitteraturens mannakarakterisering av kvinnorna, ger en hastig resumé av kvinnornas tillbakastatta ställning genom tiderna samt av den efter hand framträdande, i den nya liberalismens idéer bottnade uppfattningen om kvinnornas rätt

som samhällsmedlemmar till självständighet och frihet.

Härefter övergår hon till själva historiken av den organiserade kvinnorörelsen, med en kort analys av Fredrika Bremer och hennes föregångsverk. Skada att Fredrika Bremers *Hertha* därvid även från dr Wahlströms sida råkat ut för den allmänt ytliga värdesättning som gör den till en "dagspamflett, ivrande för reformer så mogna att de just voro på vippen att förverkligas, ett ombud för allmänna opinionen", som Klara Johanson så ypperligt kännetecknar denna uppfattning i sin essä "Sanning om Hertha". Denna boks "gammalmodighet" bör man näppeligen orda om, en "modern" kvinnorörelse har ännu i dag som är inte i dess räckvidd fattat det djupgående kravet på kvinnornas verkliga myndighet, yttre som *inre*, "en radikal andlig omvälvning, ledande till en nyorganiserad mänsklighet med tillvaratagande av alla resurser" (för att åter citera K. J.), som är denna boks patos och oförgängliga innehåll. Tendensen, som dr Wahlström finner breda sig så förargelseväckande, torde även, förkroppsligad som den är i den levande Herthagestalten, kunna anses fullt konstnärligt-litterärt berättigad.

Fredrika-Bremer-Förbundet, vars historia dr Wahlström själv fastslår som sammanfallande med den svenska kvinnorörelsens, har fått sitt särskilda kapitel, med redogörelse för dess tillkomst, utveckling och ändamål samt med omnämnande av dess främst bemärkta ledare, dess skilda institutioner och organ. En smula

BOKHANDELN

STUDIO

NORRLANDSG. 30, STHLM

Specialbokhandel för:

Religion, Mystik, Teosofi, Psykologi, Spiritualism, Frimureri, Modern Uppfostran, etc.

summariskt, tycker man, med fasthållande av förf:s egen, ovan angivna karakterisering av förbundets betydelse. Men när man därefter finner fem kapitel ägnade åt rösträttsrörelsen, på ett utrymme ungefär sex gånger så stort som det vilket lämnats förbundet, ökar man avgjort på omdömet i det förra fallet, även med godtagande av anvisningen att förbundets verksamhet kommer till synes också i de specialkapitel som behandlar kvinnornas kamp för särskilda frågars lösning. Man känner sig inte övertygad om att rätta proportioner iakttagits i ett översiktligt arbete som detta, när det plötsligt på en punkt sväller ut till detaljerad historia. Så minutiös att t. ex. enskilda talare, på diskussionsmöten och i riksdagsdebatter, refereras, varje minsta åtgärd från ledningens sida, varje uttalande som gjorts i samma fråga — vilken för visso behövde sin ständiga påpassning genom åren, dagspolitiskt aktuell som den blev — noteras, avlätna skrivelser återges in extenso, m. m. d.

Till och med en lista på medarbetare i det egna pressorganet föreningens utgav de senare åren av sin verksamhet, *Rösträtt för kvinnor*, meddelas. "— — — våra förnämsta kvinnliga författare hade lyst i dess spalter", skriver dr Wahlström. I förbigående anmärkt, samtliga uppräknade namn hade likaledes "lyst" i *Veckotidningen Dagnys* spalter, vilken under sex år — därav fyra innan L. K. P. R. skaffade sig en egen tidning —, startad som den stora allmänna kvinnorörelsens organ, inte som det anges av dr W. Fredrika-Bremer-Förbundets utan i samma mån alla de i tidningen intreserade olika kvinnogruppernas och företrädande deras samtliga intressen, inte minst rösträtts-

rörelsens, förde de svenska kvinnornas talan i pressen. För övrigt hade rösträttsrörelsens ledare själva varit initiativtagande till planerna på en veckotidning, som med en sådans aktualitet skulle kunna föra fram bl. a. dennas egen aktuella fråga. Om inte av annan grund än detta borde möjligen Dagny kunnat göra anspråk på ett mera redogörande — och riktigare — omnämnande i den föreliggande boken. Den kan sägas ha varit en detalj som rättvisligen *inte* borde ha förbigåtts.

En översiktligare skildring i stora drag av rösträttsrörelsens ståtliga arbete, som sagt utan mängden av enskildheter, hade tvivelsutan varit i bättre överensstämmelse med den avsedda uppläggnings av boken. Nu är man nästan frestad fråga sig om det inte i själva verket är rösträttsrörelsens historia, med vederbörliga bihang, som kommit ut? I synnerhet som boken bär det vackra Jus Suffragiummärket på sitt omslag!

Som det är kan man emellertid gratulera rösträttsrörelsen till att så utan vidare ha fått en, som man vet, länge planerad historik över sitt verk och det intressanta materialet så i detalj använt. Att den svenska rösträttsrörelsen hade rätt till sitt alldeles särskilda kapitel är utom all fråga. Den intensiva kampinställningen, rörelsens väckande, psykologiskt livande och samlande återverkan på kvinnorna själva, de framstående kvinnor som ledde den och gav den sitt arbete, allt detta utgör ett ärofyllt moment för sig i de svenska kvinnornas strävan fram mot sitt mål, den fulla myndigheten i högsta och innersta mening. Men mera än ett moment var den aldrig, och detta åter i sin helhet beroende av den tillfälliga utvecklingen av statslivets former.

De fem återstående kapitlen i bo-

KURSER

i tillskärning, sömnad och provning av dam- och barnkläder. Se närmare i begärt prospect som sändes franko.

A.-B. Stockholms Tillskärningsakademi

Drottningg. 71 A, Stockholm. Tel. N. 13310. (Ställig understödd o. inspekterad läroanstalt.)

Pappers-mönster, försedda med ovanstående varumärke, garanteras för god passform och exp. omgående. Begär prislista!

Med. dr Karolina Widerström.

“Vi behöva mödrar, som tro på sina döttrar lika myc- ket som på sina söner.”

Intervju med
heders-
doktor.

Äntligen — vi uttala det ordet med lättnad och tillfredsställelse — äntligen har promotor vänt sig med den klassiskt klingande hälsingen ”Salve, præclarissima doctor” till *Karolina Widerström*, räckt henne diplommet, satt doktorsringen på hennes finger och den veckade doktorshatten på hennes huvud, medan kanonsaluten dundrat på Riddarfjärden och applådåskorna smattrat inne i Blå hallen. Det var varma och hjärtliga applå-

der, hörbara bevis på att vi äro glada och stolta över att Karolina Widerström äntligen fått det officiella och välförtjänta erkännandet för frejdigt pionjärbete, för djupt socialt ansvar i sin gärning.

Hyllningarnas blomsterprakt har ännu inte hunnit vissna, när den som skriver dessa rader sitter uppe hos vår så varmt avhållna hedersdoktor och v. förbundsordförande i det vackra, personlighetspräglade hemmet vid Fleminggatan. På hennes finger glänser doktorsringen, hennes goda blick och varma leende lyser upp hennes anlete. Vi komma att tala om kvinnosträvanden, om motvinden, om framtiden. På hennes egen begäran däremot inte om henne själv. Den som firat 50-, 60-, 70-, 75-årsdagar har rätt att förskonas från upprepningar, i synnerhet som Herthas läsekrets ju så väl känner hennes gärning. Den började då hon som ung amanuens

ken har dr W. ägnat åt några av de mera betydande frågor som i övrigt stått på kvinnorörelsens program. *Den gifta kvinnans ställning, Kvinnor i statstjänst, Kvinnor inför sociallagstiftningen, Kvinnorna och de sexuella problemen samt Kvinnoutbildning och kärsammanslutningar* lyder kapitelrubrikerna som talar för sig själva. Man är i hög grad tacksam för att ha fått den klara och överskådliga framställning av dessa frågor utveckling och läge, som här ges, ett synnerligen värdefullt till-

skott till denna välbehövlige uppslagsboks övriga innehåll.

Ett antal porträtt i helsidesformat av ledande personer inom kvinnorörelsen ger boken ännu ett värde.

Om och när det större vetenskapliga arbete över den svenska kvinnorörelsen, som dr Wahlström siar om i sitt företal, kommer är inte gott att veta. Nu mottar vi med tacksamhet dr Wahlströms bok.

Lydia Wahlström: Den svenska kvinnorörelsen. Historisk översikt. P. A. Norstedt & Söners förlag.

HYDROX

är det rätta för behandling av golv och linoleummattor. Begär prosp.

A.-B. Alfort & Cronholm
S T O C K H O L M 3

hade ett ganska talrikt klientel, som starkt ökades, då hon legitimerades och blev vårt lands första kvinnliga läkare. Behovet av dylika kunde väl ej manifesteras på ett tydligare sätt!

Dr Widerström anser sig knappast kunna besvara den här frågan jakande: har kvinnorörelsens utveckling efter rösträtten infriat våra förhoppningar? Hon motiverar sin åsikt: energiskt och ihärdigt hade vi kämpat för vår rösträtt, men till slut blev det dock förhållandena ute i stora världen, som plötsligt gav oss den, nästan till skänks; vi hade väntat oss ett mera tacksamt intresse för våra strävanden från de ungas sida, de som nu njuta frukterna av vårt arbete; vi måste betänka, att kvinnorna på några få årtionden ej hunnit bibringas samma samhällsvana, som ligger männen i blodet sedan sekel tillbaka.

— Varför kvinnorna alltjämt och inte minst i våra dagar ha svårt göra sig gällande i det offentliga livet, på de framskjutna posterna? Till en stor del därför att de äro alltför försynta och därför att männen i allmänhet ej inse fördelen av att ha kvinnorna med i samhällsarbetet, att ge dem tillfälle göra sin insats.

— Manligt frimureri, bristande solidaritet bland kvinnorna?

Det där om bristande solidaritet skulle dr Widerström kunna ge en mycket antaglig förklaring, baserad på könspsykologiska iakttagelser, nu nöjer hon sig i stället med att understryka, att kvinnornas offentliga manifestationer för bevarande av sin samhälls rätt fri och okränkta måste stödjas av en verklig kvinnoopinion, som uppbygges av de enskilda kvinnornas inriktning och strävanden. Alltför många mödrar äro, när det gäller deras döttrar, besatta av räddhågans ande, behärskade av minder-

värdighetskänslor ifråga om deras eget kön. Vi behöva mödrar, som tro på sina döttrar lika mycket som på sina söner. Döttrarnas inställning till livet och det som de fåt ut av livet kommer att vittna om dessa mödrars tro, och tillsammans kunna de, mödrar och döttrar av det slaget, kanske föra oss upp ur den vågdal, där vi, som vi alla veta, just nu befinna oss.

— Kanske kommer då också den nödvändiga solidariteten att tillfalla oss kvinnor som en mogen frukt?

På den frågan ger dr Widerström ej något bestämt svar — vem är för övrigt i stånd till det? — men jag tror mig nästan våga tolka hennes betydelsefulla leende som ett: Hoppas kan man alltid och *bör* man alltid göra!

M. v. K—w.

Det borde vara kvinnor,

ej uteslutande män, i de barnmorskestyrelser, som finnas i varje landstingsområde och i de större städer, som ej deltaga i landsting. En sådan tanke förefaller i alla händelser varken orimlig eller oresonlig. Nu efterlyser man förgäves det kvinnliga inslaget inom dessa styrelser, något som också konstaterats av förf. till en av artiklarna i Iduns uppmärksammade yrkesserie "Så är det att vara barnmorska".

Man tycker eljest, att "den obligatoriska kvinnan", som hrr lagstiftare förutsätta i en del nämnder, här om någonstädes borde ha säte och stämma. I lag om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. finns hon emellertid ej omnämnd med ett enda litet ord. Enligt den skall styrelsen ha följande sammansättning: "Förste provinsialläkaren eller dennes ställföreträdare samt två av landstinget på fem år i sänder utsedda ledamöter jämte enahanda antal för samma tid utsedda suppleanter". Svenska Barnmorskeförbundet har gjort hemställan till Medicinalstyrelsen om att få in kvinnor i styrelserna. Vi avvakta och återkomma.

Åderbråcksstrumpor,

stor sortering.

L. A. Lindbergs Sjukvårdsaffär,

Norrlandsgatan 11.

Tel. 216069.

Norrköpings Stuvlager

Klädeshandel. Barnhusg. 4, Stockholm.
Ingen butik. Inga omkostn. **DETTA ÖRSÄKEN TILL VÅRA BILLIGAPRISER**

F.-B.-F:s årsmöte i Norrköping.

Ett flaggprytt Norrköping och en strålände givmild junisol utgjorde den yttre ramen till förbundets årsmöte, som ägde rum den 8 och 9 juni i det gamla förnämliga stadshuset och blev en lika lyckad som givande generalförsamling. Tjugofem kretsar, från Umeå till Ystad, voro företrädade, när fru Fanny Björkman, Norrköpingskretsens energiska ordförande och mötets älskvärda värdinna, i varma och högstämde ordalag hälsade deltagarna välkomna. Djupt beklagade hon, att förbundsordföranden, fru Lizinka Dyrssen, av sjukdom var förhindrad närvara och vände sig med en särskild hälsning till de båda vice ordförandena, dr Karolina Widerström och rektor Thyra Kullgren — Stockholm och Göteborg — samt till fru Ellen Tiselius. Av icke stockholmsledamöter såg man fru Astrid Gierow, Hälsingborg, och fröken I. Öquist, Umeå, närvarande och i övrigt stockholmsmedlemmarna: fröknarna I. von Plomgren och A. Thorstenson, rektor M. Aspman, advokat M. Staël von Holstein och fru G. Törnelli. Styrelsesuppleanterna i landsorten representerades av dr R. Grubb, Växjö, fru A. Levisson, Göteborg, fru E. Lovén, Karlstad, och fru T. Petré, Lund, samt i Stockholm av fröknarna K. Fjetterström och E. Fröberg samt dr G. Pauli.

Kretsrepresentanterna, som kommit tillstädes, voro: *Borås*: fru R. Garby; *Gotland*: fru Hermanna Jansson; *Gävle*: fruarna Anna Klingberg, Hedvig Törjeson; *Göteborg*: rektor Thyra Kullgren, fru Astri Levisson; *Halmstad*: fröken Anna Ljungberg, fru Ruth Hernqvist; *Hälsingborg*: fruarna Astrid Gierow, Margit Froste, Astrid Lindquist; *Jönköping*:

fröken Emma Aulin; *Karlskrona*: fröken Signe Nelson; *Karlstad*: fru Elsa Lovén; *Kristianstad*: fru Elsa Nordenskjöld; *Linköping*: fru Ellen Tiselius; *Lund*: fruarna Carola Eklundh, Anna Herrlin, Torborg Petré, Karin Mortensen; *Malmö*: hovrättsnot. Elisabeth Nilsson, fru Oliva Selmer; *Mariestad*: fru Martha Bergenfeldt; *Mjölby*: fru Gertrud Wågman; *Norrköping*: fruarna Fanny Björkman, Hilma Öhman, Karin Edlund, Anna-Lisa Hadarson, Elsa Ihrfelt, Emma Reventberg; *Nyköping*: fruarna Klara Gullstrand, Elsie Ljunggren; *Stockholm*: rektor Maria Aspman, fröknarna Elsa Ekström, Eva Fröberg, fruarna Asta Hägg, Margareta von Konow, fröken Ida von Plomgren, fruarna Mabel Ramsjö, Elisif Théel, advokat Mathilda Staël von Holstein, dr Karolina Widerström, dr Ingegerd Palme, fröken Axianne Thorstenson; *Strängnäs*: fru Inga Rosenquist; *Svalöv*: fru Dagmar Täckholm; *Tomelilla*: fru Ebba Bengtsson; *Umeå*: fröken Ingeborg Öquist; *Varberg*: fruarna Agnes Kumlien, Karin Sundh, fröken Tora Lundgren; *Växjö*: dr Rut Grubb; *Ystad*: fröken Elin Strandberg, fru Olga Aartelo; *Örebro*: fruarna Signe Lundgren, Elisabeth Karlsson.

Dr Widerström tackade för välkomsthälsningen och förklarade mötet öppnat, varefter till mötesordf. utsågs dr Widerström samt till v. ordf. rektor Kullgren och fru Björkman. Till mötessekreterare valdes fröknarna von Plomgren och Fjetterström, till protokolljusterare fröken G. Malmström, Norrk., och fru R. Hernqvist, Hbg, och i valkommittén för beredandet av styrelsevalet insattes

VITANA

Både Ni själv och barnen
må väl av Vitana — det
goda margarinet med kon-
stant vitaminhalt året runt

En bild av det församlade årsmötet i Stadshusets förnämliga solennitetssal. Främsta raden fr. v. fru Lundgren, frk. Arvidsson, fru Garby, fröknarna Thorstenson, von Plomgren, dr Widerström, fruarna Tiselius, Björkman, rektor Kullgren, fru Törnell.

fruarna R. Hernqvist, Hälsingborg, A. Levisson, Göteborg, T. Petrén, Lund, E. Théel och G. Törnell, Stockholm. Ett hälsningstelegram från fru Dyrssen upplästes och besvarades, varefter kretsarnas representanter avgåvo sina rapporter över resp. kretsars verksamhet under det gångna året, en klar återspeglning av vårt förbunds skiftande och verksamma liv.

Decharge och ekonomiska frågor.

var nästa punkt på programmet. Styrelsen beviljades decharge, varefter advokat Staël von Holstein framlade den ekonomiska planen för innevarande års verksamhet, vilken godkändes. Fortsättande av förbundets verksamhet med nuvarande effektivitet berodde på i vad mån var och en av förbundets medlemmar ginge in för att stödja det ekonomiskt och genom medlemsanskaffning. Såsom särskilt önskvärt framhölls anskaffandet av en dispositionsfond, som inför förbundets stundande 50-årsjubileum kunde få formen av en jubileumsgåva. Vidare förordades en kraftig reklam för förbundets verksamhet. De olika medlen, varigenom man skulle kunna nå de mest effektiva resulta-

ten diskuterades med inlägg av fru C. Eklundh, Lund, som framhöll, att vi böra poängtera förbundets betydelse ej minst för ungdomens utbildning, fru A. Herrlin, Lund, påpekade nödvändigheten av att varje svensk kvinna känner sitt ansvar gentemot förbundet, fru A. Gierow, Hälsingborg, ansåg, att man i händelse av uppåtgående tider borde kunna tänka sig en höjning av medlemsavgifterna, rektor M. Aspman, Stockholm, betonade vikten av att vi sprida kännedom om förbundet och dess arbete för kvinnornas intressen ej minst bland ungdomen och att därvid även ortspressen anlitas. Rektor T. Kullgren underströk rektor Aspman's åsikt och önskade, att i Hertha måtte införas en kraftig vädjan att stödja förbundet. Ytterligare inlägg gjordes av fröken E. Fröberg, fru E. Théel och dr G. Pauli. Diskussionen som helhet underströk kassaförvaltarens vädjan att kretsar såväl som enskilda medlemmar på olika vägar kraftigt måtte stödja förbundets ekonomi nu och framdeles. Med avseende på nästkommande år beslöt mötet, att kretsarna på det sätt, de finna lämpligt, söka att som en frivillig avgift skaffa *minst* den summa, som motsvarar en avgiftsökning av 1 kr. pr medlem.

Stockholms Fysikaliska Kuranstalt

Humlegårdsg. 18, 1 tr. SKODSBORGSME-TOD. Effektiv kurbehandling av gikt och reumatism, nervsvaghet, ämnesomsättnings-sjukdomar. Herr- och damavdelning.

Begär prislista. Tel. 67 54 44, 61 06 78.

NORKVIST & C:o

Sibylleg. 59, Stockholm. Tel. 60 99 45

Välsorterat lager av: **Siden-, Sammets-, Ylle- & Bomullstyger** samt **Strumpor.**

Resolution och föredrag.

Efter gemensam lunch på Hotel Standard vidtogs åter mötesförhandlingarna. Fröken A. Thorstenson uppläste ett förslag till resolution rörande gift kvinnas nationalitet, vilket enhälligt antogs och var av följande lydelse:

Fredrika-Bremer-Förbundet, samlad till årsmöte i Norrköping den 8—9 juni 1933, hävdar ånyo det av förbundet vid upprepade tillfällen, senast i december förra året under samverkan med andra kvinnoföreningar framförda kravet, att gift kvinna bör tillerkännas full självständighet i medborgarrättsligt hänseende.

I den proposition (nr 133), vari Kungl. Maj:t innevarande år begärde och sedermera erhöll riksdagens godkännande av Haagkonventionen av år 1930, meddelar chefen för justitiedepartementet, att förfrågningar gjorts hos de danska och norska regeringarna om samarbete för behandling av frågor rörande ändringar i medborgarskapslagens bestämmelser.

Årsmötet uttalar sin varma förhoppning, att ett sådant skandinaviskt samarbete inom det närmaste året kommer till stånd, och sin förväntan, att därigenom en sådan omarbetning av vår medborgarskapslag kommer att ske, som förverkligar grundsatsen om mäns och kvinnors likställighet i medborgarskapshänseende.

Med. dr *Andrea Andreen-Svedberg*, den första mötesdagens första föredragshållarinna, framlade sedan i ett briljant utformat och utfört samt med logisk skärpa klarläggande föredrag sina synpunkter på "Aktuella sexualhygieniska samhällsproblem".

Nödvändigheten av ändrad lagstiftning på det sexualhygieniska området samt vikten av ökad upplysning framstod med all önskvärd tydlighet såväl i dr *Svedbergs* anförande som i den diskussion, vilken utspann sig efter föredraget och i vilken inlägg gjordes av dr *Pauli*, advokat *Staël* von *Holstein*, fru *Levisson*, rektor *Aspman*, fru *Eklundh*, dr *Widerström* och fröken *Phil*.

Ett telegram från fru *Elisabeth Quensel* i *Malmö* upplästes och enskild överläggning med kretsrepresentanterna vidtog, innan man klockan sju samlades på nytt för att höra konsulenten i *Skolöverstyrelsen Ingeborg Walin* tala om "Internationella kvinnoalliansens möte i *Marseille*, mars 1933". Hon lämnade en intressant och väckande redogörelse för det internationella arbete, som bedrivs på en samlad kvinnofront och som kraftigt manifesterade sig på den stora *Marseillekongressen*.

Den första dagens underhållningsprogram var valt med utsökt smak, ett nytt prov på *Norrköpingskretsens* förmåga att ypperligt sköta värdskapet. Efter några inledningsord av fröken *E. Lindström* gick ridån i stadshusets vackra solennitetssal upp för ett avsnitt av *Harald Molanders* "Rococo", där det lätta och kapriciösa tidevarvets gratie introducerades vid *Gluck—Saint-Saëns* och *Mozarts* toner. En rokokodans, kallad "En dröm", blev nästa uppskattade programpunkt, varefter fröken *Lindström* med en versifierad prolog förmedlade övergången från rokokotill nutid och den väntande tesupen.

Diverse val

inledde fredagens mötesförhandlingar under rektor *Kullgrens* presidium.

Har Ni det

besvärligt med *Edra* fötter och ben?
Har Ni svårt att få lämpliga skodon?

Vänd Eder då med förtroende till

INGRID HUDBERGS FOTVÅRD
Gävlegatan 4, vid Vanadisplan **STOCKHOLM**. Beställ tid
Tel. 320606 Flerårig praktik från *Lagersons Skosalong*
Obs.! Besök även i hemmen.

Jörgen Jensens Silversmedja

Jörgen Jensen, Bengt Ericsson,
Atelier för silversmide samt smycken i
guld och silver.

OBS.! Nya lokaler i
Malmkillnadsgatan 3 A. Tel. 20 41 88.
— Stockholm. —

Till förbundsordf. omvaldes fru Lizinka Dyrssen och till ordinarie styrelseledamöter i Stockholm dr K. Widerström samt fröknarna I. von Plomgren och A. Thorstenson. Dessutom nyvaldes förutvarande suppleanten fröken E. Fröberg efter fröken S. Laurell, som av sagt sig. Till ordinarie styrelseledamöter för landsorten omvaldes fru F. Björkman, Norrköping, och dr Hanna Rydh, Östersund, samt nyvaldes fru G. Rodhe, Visby, efter dr Martha P:son Henning, Hälsingborg, som av sagt sig.

Till styrelsesuppleanter för Stockholm återvaldes rektor A. Sörensen, fröken K. Fjetterström och advokaten R. Stjernstedt samt nyvaldes fru E. Odhner efter fröken E. Fröberg, som uppflyttats till ordinarie plats. Följande under omval stående styrelsesuppleanter för landsorten återvaldes: fru M. Lundgren, Varberg, dr R. Grubb, Växjö, fru E. Lovén, Karlstad, samt nyvaldes fru E. Tiselius efter fru G. Rodhe, som uppflyttats på ordinarie plats.

Till revisorer omvaldes fröken H. Carleson, fru D. Hübner och aukt. revisorn S. Nissvandt med direktör M. Carlsson, fröken L. Palander samt fru E. Théel, Stockholm, som suppleanter. I kommittén för lagfrågor omvaldes fil. dr A. Skoglund, fru G. Törnell, fröken A. Thorstenson, advokaterna M. Staël von Holstein och R. Stjernstedt samt nyvaldes advokat Märta Wikström, samtliga i Stockholm. I Herthas redaktionskommitté återvaldes fru K. Fjällback-Holmgren, fröknarna I. von Plomgren och A. Thorstenson.

Det beslöts, att nästa årsmöte, då förbundet samtidigt kan fira sitt 50-årsjubileum, skall förläggas till Stockholm och hållas omedelbart efter påsken.

Snapshot från Rimforsa: fröknarna Dyrssen och von Plomgren mot en fond av avskedsvinkande elever.

Teol. lic. A n i t a N a t h o r s t höll därpå ett intressant, klarläggande och livligt uppskattat föredrag om "Övergångsålderns problem". Dr I. Palme erinrade om I. C. W:s kongress. Sedan ett hälsningstelegram från Hudiksvallskretsen upplästs, förklarade ordf. med några varma och manande ord årsmötet avslutat. Man steg där efter upp i de väntande bilarna och bussarna, som genom försommarsfagra Östgötabygder och i strålände sol förde deltagarna till förbundets lantushållsseminarium å Rimforsa. Där undfägnades de med en välsmakande lunch, föreståndarinnan, fröken E. Dyrssen, hälsade sina gäster välkomna, fröken A. Pihl erinrade om seminariets uppkomst och ett telegram avsändes till fröken Gertrud Adelborg. Rektor Kullgren framförde gästernas tack för välkomsthäls-

Aurora Molanders Musikskola

Nybrog. 76, 2 tr. Tel. 60 01 55 ,11 08 67. Saltsjöbaden. Lidingö-Brevik. Äppelvikén. Mörby. Stocksund. Undervisningslokaler även på Norr, Söder och i Vasastaden. Läraämnen: Piano, allm. musiklära, harmonilära. Upplysningar o. anmälningar för samtliga undervisningslokaler: Fröken Aurora Molander, Nybrogatan 76, II. Mottagnings-tid vard. 1-2. Höstterm. börjar 6 September.

ÖRGPYTE
Kemisk tvätt · Färgning
KEMISKA
KUNGL. HOVLEVERANTÖR · GÖTEBORG

ning och välfägnad, och sedan fick man se sig om ute och inne, så pass den knappa tiden tillät.

*

Årsmötet fick sin festliga epilog på Strömsholmen, där Norrköpingskretsen bjöd på supé. Utsökta arrangemang, god precision, hög stämning! Fru Björkman höll kvällens första festtal, som utmynnade i en högstämd hyllning för Fredrika-Bremer-Förbundet, dr Widerström sade manande ord, rektor Kullgren framförde i ett hjärtligt anförande årsmötesdeltagarnas tack för det storartade och välorganiserade sätt, varpå den inbjudande kretsen utövat sitt värdskap, och slutligen tackade fru E. Tiselius, personligt och varmt, mötets arrangörer och utbragte ett leve för Norrköpingskretsen och förbundet. Den trevliga bordsvisan, som bidrog att göra festen glad, hade en strof, som började så här:

Dessa dagar oss tillsammans slutit,
mycket ha vi av varandra lärt.

Många vänskapsband vi nu ha knutit —

dessa dagars minne är oss kärt . . .

Vi instämna! *M. v. K—w.*

Finlands svenska kvinnoförbund firar i år sitt kvartssekelsjubileum. I dess berättelse över det förflutna verksamhetsåret, lämnas också en kortfattad överblick över de gångna 25 åren, bl. a. av förbundets ordförande Annie Furuhjelm, vars ståtliga bild, liksom några av de andra ledande förmågornas, pryder den lilla publikationen.

Hon betecknar det gångna kvartsseklet som det mest skickelseidiga i landets historia sedan 1808—09 års krig och framhåller, med tanke på det hotande främlingskapet för landets svensktalande element, att förbundet ej begär sitt jubileum med känslor av glad tillförsikt. Hinsidan Botenhavet strömmar emellertid helt säkert förhoppningar om ljusare tider i gemensamma strävanden för gemensamma mål de jubilerande meningsfränderna till mötes.

F. V. O:s Slöjdavdelning

Sveavägen 40, Stockholm — Tel. 20 88 18.

SJUKSKÖTERSKEUTRUSTNINGAR,

GOSS- och BARNKLÄDER

MOTTAGER BESTÄLLNINGAR

"Hjälp genom självhjälp."

Frånskild hustrus pensionsrätt.

F.-B.-F. avger skrivelse.

Den 20 maj överlämnades av F.-B.-F. till chefen för finansdepartementet en skrivelse av följande innehåll:

Till KONUNGEN.

Med anledning av att Eders Kungl. Maj:t genom beslut den 17 mars 1933 uppdragit åt 1930 års pensionsakkunniga att verkställa utredning och avgiva förslag i fråga om ordnande av familjepensioneringen för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, får Fredrika-Bremer-Förbundet härmed i underdånighet framhålla önskvärdheten av att jämväl frågan om frånskild hustrus pensionsrätt därvid upptages till prövning.

De frånskilda hustrurnas försörjning är nämligen en fråga, som för närvarande ingalunda är ordnad på tillfredsställande sätt. I flertalet fall, åtminstone för de äktenskap som ägt bestånd sedan längre tid, gäller, att hustrun icke sedan sitt giftermål ägnat sig åt förvärvsarbete. Hon har kanske aldrig ens erhållit någon yrkesutbildning eller också lämnat sitt förutvarande arbete för att ägna sig åt hemmet. Vid upplösning av äktenskapet har en hustru, som icke bibehållit sitt förvärvsarbete, knappast några möjligheter att försörja sig själv; tiden för yrkesutbildning är försäuten och ett återvinnande av den en gång lämnade anställningen är i regel otänkbart. Det underhållsbidrag, en statstjänstemans frånskilda hustru eventuellt tillerkännes, tryggar henne emellertid endast under mannens livstid. Dör mannen före henne, står hon i allmänhet utan försörjningsmedel, enär hon icke har någon rätt till pension efter honom.

Reglementena för de olika änke- och pupillkassor, i vilka statens manliga ordinarie befattningshavare äro delägare, innehålla i många avseenden divergerande stadganden, men gemensam för dem alla är bestämmelsen, att, förutom delägaras barn, endast hans änka är pensionsberättigad. En frånskild hustru äger ingen som helst möjlighet att komma i åtnjutande av pension, även om mannen icke efterlämnar pensionsberättigad änka.

Handarbetets Vänner

Mattor - Möbelyg - Gardiner - m. m.

Renoveringar utföras omsorgsfullt.

Skolor för utbildande av vävlärarinnor och textila konsthantverkare.

Stureplan 2, Sthlm. Tel. 60 48 73, 60 48 63.

De förmåner, änke- och pupillkassorna bereda sina delägares efterlevande, äro väsentligen grundade på delägarnas egna, obligatoriska avgifter, vilka alltså äro att betrakta som ett slags försäkringspremier. Även hustrun får under äktenskapet vidkännas den minskning i familjens inkomster, som mannens inbetalningar till pensionskassan innebära. Under ett långt äktenskap ha dessa inbetalningar hunnit stiga till betydande belopp. Är mannen vid sin död omgift, kan det hända, att den andra hustrun, som vanligtvis är yngre och torde ha större möjligheter till självförsörjning, efter ett mycket kort äktenskap erhåller pension, medan den första hustrun, hur långt hennes äktenskap med den avlidne än varit, står utan bidrag till sin försörjning. Är mannen icke omgift eller har hans andra äktenskap ingåtts vid så hög ålder, att det, enligt de särskilda kassornas reglementen, icke grundar någon rätt till familjepension, giva de många årens inbetalningar ingen valuta.

Man kan urskilja en kategori av skilsmässor, där den fränskilda hustruns avsaknad av pensionsrätt vid mannens död framstår såsom särskilt obillig. Det är de icke så ovanliga fall, då mannen efter 20 à 30 års äktenskap önskar skilsmässa för att ingå nytt äktenskap.

Vill en man skilsmässa och kan styrka, att lagstadgade skäl härför föreligga, har hustrun ingen laglig möjlighet att förhindra äktenskapets upplösning endast genom invändningen, att hon därigenom förlorar sin rätt till änkepension, och någon ersättning för denna mistade förmån i form av högre underhållsbidrag kan hon icke påräkna. Men väl tages vid uppskattandet av mannens förmåga att betala underhållsbidrag hänsyn till den minskning i hans inkomster, som erläggandet av de obligatoriska pensionsavgifterna innebära.

Vissa enskilda företags familjepensionskassor ha icke helt förbiset det berättigade i att en fränskild hustru beredes pension vid sin förutvarande mans frånfälle. Sålunda föreskrives i reglementet för de enskilda järnvägarnas pensionskassa, att rätt till pension kan på särskild, av vederbörande järnvägsförvaltning tillstyrkt ansökan och med belopp som av kassans styrelse bestämmas, beviljas avlidne delägares fränskilda hustru, som ej ingått nytt äktenskap, då vid dödsfallet annan pensionsberättigad ej finnes. Man bortser sålunda icke helt och hållet från den fränskilda hustruns

pensionsrätt men gör denna beroende av prövning i varje särskilt fall.

Enligt den norska "Lov om Statens pensionskassa", antagen år 1921, avgöres frågan om fränskild hustrus rätt till pension redan vid äktenskapets upplösning. Där stadgas nämligen, att om en avgiftspliktig tjänstemans äktenskap upplöses, skall i domen eller beslutet bestämmas, om hustruns rätt till änkepension skall fortbestå eller icke. Vid avgörandet härav tillämpas regeln, att om det finnes skäligt, skall hustrun bibehålla sin pensionsrätt. Denna hennes rätt bortfaller emellertid, om mannen gifter om sig och likaledes om hustrun själv ingår nytt äktenskap. Dock kan det i domen eller beslutet, om särskilda skäl därtill föreligga, bestämmas att hustruns pensionsrätt skall fortbestå, även om mannen gifter om sig. I sistnämnda fall har hustrun i det nya äktenskapet icke rätt till änkepension, såframt icke den fränskilda hustruns pensionsrätt bortfaller före mannens död. Stadgandena i den norska "Lov om Statens pensionskassa" utgå alltså ifrån, att pensionen icke kan uppdelas.

I Norge har således fränskild hustrus rätt till änkepension vunnit visst erkännande. Dock kan ifrågasättas huruvida hit hörande norska bestämmelser lösa problemet på det mest tillfredsställande sätt. En riktigare princip vore kanske, om pensionen efter viss proportion delades mellan den fränskilda hustrun och den avlidnes änka, åtminstone i sådana fall där den senares äktenskap icke varit av alltför kort varaktighet. Däremot hålla vi före, att det blott kan råda en mening om det obilliga uti, att en hustru vid skilsmässan efter ett kanske mycket långvarigt äktenskap helt skall gå miste om sin rätt till pension och detta t. o. m. oavsett, huruvida hennes förre man vid sin död efterlämnar änka eller ej, eller, om han gift om sig, oavsett hur kort tid hans nya äktenskap varat. Att denna fråga kräver en snar lösning torde därför vara uppenbart. Då nu pensionsakkunniga gå att utreda frågan om enhetlig familjepensionering inom den civila statsförvaltningen, synes oss rätta tidpunkten vara inne för en samtidig undersökning av möjligheterna för här berörda problems lösende.

Med stöd av vad ovan anförts får förbundet i underdånighet hemställa,

att vid pensionsakkunnigas utredning i fråga om ordnandet av familjepensioneringen för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen,

Å T V I D A B E R G S I N S T I T U T E T

Skolan

MODERN UNDERVISNING I
MASKINSKRIVNING, STENO-
GRAFI O. MASKINRÄKNING
S. HAMNGATAN 23. — GÖTEBORG —

Skrivbyrån

UTFÖR RENSKRIVNINGAR,
DUPLICERINGAR, ÖVERSÄTT-
NINGAR O. RÄKNARBETEN

TEL. 703 20 (växel)

Anna Levertin:

En diktens drottning.

Förf. Anna Levertin lämnar här en personlighetsmåttad skildring av den döda comtesse Anna de Noailles — "en kolibri, ett irrbloss, ett stjärnskott".

Paris i juni.

Anna de Noailles' stoft har högtidligt vigts till den sista vilan i Madeleine-kyrkan, medan Nationalgardets soldater i blått och rött höllo vakt. Kyrkan var fullsatt till sista plats och gatorna runt om svarta av folk, som väntade för att få se ekistan bäras ner till likvagnen, där kransarnas massa hopade sig till det brokigaste bärtäcke, sedan det svarta och vita, prytt med vapenskölden, tagits undan.

Där var röda rosor från Frankrikes president, där var skära rosor och syrener från belgiska kungaparet, där var förgätmigej från grekiska regeringen, där var liljor från d'Annunzio, kullar av liljekonvalj, rabatter av penséer, röda tulpaner, vita nejlikor från föreningar och enskilda. — Och där var ministrar och akademici, som på kyrktrappan, sedan requiem förklingat, med ordets blommor hyllade den bortgångna.

de sakkunniga jämväl erhålla uppdrag att utreda frågan om fränskild hustrus pensionsrätt och inkomma med förslag i detta ämne.

För Fredrika-Bremer-Förbundet

Karolina Widerström

vice ordf.

Axianne Thorstenson.

Stockholm den 15 maj 1933.

*

Skrivelsen ifråga har sedan av finansministern överlämnats till 1930 års pensions-sakkunniga.

Kastanjerna och syrenerna i avenue Henri-Martin hade emellertid ej inväntat begravningsdagen för att binda de skönaste buketter åt Anna de Noailles — vem har väl mer älskat doft och färg än hon?

Några timmar efter hennes död åkte jag genom ett valv av vällukt till hennes bostad för att säga ett sista farväl. Uppe i våningen var allt sig likt, men ehuru de gamla möblerna stodo på sina platser, föreföll det tomt. Det var ej heller på divanen i det lilla kabinetet som Anna de Noailles tog emot — utan i sin sängkammare.

Klädd i vitt siden låg hon bland vita blommor, medan de fina händerna, även de lika blomkalkar, vilade på ömse sidor om den späda kroppen.

Död! Borta! Hela vintern har hon varit sjuk. Hon hade från barndomen en klen fysik och ett överkänsligt temperament. Men det var svårt att förstå att den mattighet, hon klagade över, skulle föra till döden, då hon hade för vana att tillbringa dagar i sin säng och oftast tog emot i liggande ställning.

Och utsträckt på sitt läger kommer jag alltid att minnas den lilla poetprincessan. Så såg jag henne för första gången, när hon räckte bägge händerna emot systemen till Oscar Levertin, som introducerat henne i Sverige. — En ampel kastade ett gyllene sken över det vita ansiktet, inramat av svart, utslaget hår och i vilket ett par djupa, bruna ögon lyste. Hon verkade som en liten flicka, som berättade en saga, sagan om

Välsorterat lager av alla slags snörmakerier och band för möbler, gardiner, belysningsarmatur m. m.

Beställningar efter prov utföres snabbt och omsorgsfullt.

Ernst Mattssons Snörmakeri & Bandfabriks Aktieföretag

Affären grundad år 1833

Kontor och Fabrik: *Arbetareg.* 33 A. Tel. 50 81 89, 53 20 96. Affär: *Klarabergsg.* 52. Tel. 21 96 96, 11 37 56.

sitt liv — och på samma gång gammal som sagan själv... Nu voro ögonen slutna och de renskurna nobla dragen, skuggade av en skär slöja, hade fått över sig oändligheten — —

Död! Borta! Det var icke ett hjärta som slutat slå, det var "Det otaliga hjärtat" som klappat för allt som är skönt i livet: för blomman, frukten, trädet, solen, kärleken. Hennes livsbejakande hade en nästan hednisk styrka. Därför var också sjukdomen, ålderdomen, det yttre avtacklandet för henne en sådan plåga, att de kanske påskyndat det onda. Hennes fantasi hade under ett långt liv skänkt henne allt och tagit ifrån henne allt... Redan som barn, skriver hon i memoarboken att hon tänkte om männen "att hon ville räddas av alla och dö i allas armar..." Så ock med döden. I sin fantasi räddades hon från den och bortfördes av den alla dagar...

I sitt väsen var Anna de Noailles det mest skiftande. En kolibri, ett irrbloss, ett stjärnskott... I sällskap liksom flög hon från grupp till grupp och hennes konversation från ämne till ämne. Stort och smått om vart annat. Gärna tumlade hennes ande om med de djupa frågorna och de politiska och sociala problemen, hon var vän till Briand, till Painlevé, till Barthou (som talade vid våren). Men trots att hennes väsen var facetterat som antik kristall, var hennes karaktär den mest ärliga, orädda, goda.

Memoarboken "Mitt livs bok", vilkens första del utkom i vintras, börjar med dessa ord: "... Kärleken till fäderneslandet är den första kärleken." Och de sista ord hon lär ha yttrat, innan hon föll i dödens dvala, voro: "Jag har älskat Frankrike..."

Frankrike var hennes fädernesland, ehuru hennes fader var en rumänsk furste av grekisk-katolsk tros-

Skaldinnan målad av Haas-Teichen.

bekännelse, stammande från den dynasti, som härskat i Donaustaterna, hennes mor från Kreta. I Paris där hennes vagga stött, vilket hon alltid ansåg som en lycka, inträdde hon i en av landets äldsta ätter, och hennes son skådade dagens ljus där — där skall hon sova sin sista sömn. Och franska folket har införlivat henne bland sina nationalskalder.

FVO-Handboken

har nu utkommit i en fjärde upplaga. Den har i stort sett utarbetats efter samma plan som den näst föregående och utgör en ovärderlig rådgivare och uppslagsbok i allt som rör det sociala välfärdsarbetet i Stockholm. Kortare redogörelser för lagar och författningar rörande fattig- och barnavård samt annan hjälpverksamhet och en förträfflig kalenderavdelning äro till utomordentlig hjälp för alla socialt och kommunalt intresserade och arbetande.

Johanna Brunssons vävskola, känd och välkänd över hela landet, fyller i år 60 vårar. Den började i Amål 1873 men har sedan 1880 haft högkvarteret i Stockholm. Med anledning av jubileet har en stor utställning anordnats.

Använd KODAK-FILM! Låt framkalla och kopiera hos

HASSELBLADS Fotografiska A.-B.

Hamngatan 16. — Kungsgatan 68. — Sveavägen 73. — Västerlånggatan 36

Gift kvinnas rätt till arbete.

Ett opinionsmöte och en resolution.

Kvinnornas opinion mot de upprepade försöken att inskränka deras arbetsrätt — de hithörande riksdagsdebatterna i andra kammaren hade ytterligare aktualiserat frågan — tog sig ett kraftigt och bestämt uttryck vid de stora offentliga möten, som den 12 maj ägde rum i K. F. U. M:s och K. F. U. K:s lokaler. Inbjudare voro De kvinnliga kårsammanslutningarnas centralråd, Svenska Open-door-gruppen, Svenska kvinnors medborgarförbund, Svenska kvinnornas nationalförbund, Fredrika-Bremer-Förbundet och Stockholms fackliga centralorganisations kvinnoorganisation. Mötena leddes av fröken Ingeborg Walin och fröken Axianne Thorstenson, och som talarinnor hade man lyckats förvärva yrkesinspektisen Kerstin Hesselgren, fil. dr Karin Kock, fil. dr Gulli Petrini, med. dr Andrea Andreen-Svedberg, fru Eva Wigforss och advokat Märta Wikström.

Fröken *Hesselgren* ansåg, att det allvarliga problemet hade blivit bedömt med känslotänkande. Det är för övrigt betecknande, att denna fråga icke är en parti-fråga — gentemot kvinnorna visa alla partier en rörande endräkt. De gifta kvinnorna böra alltjämt liksom andra vuxna människor få bestämma över vad de anse rätt, när det gäller deras arbete.

Dr *Petrini* underströk, att varken lag, sed eller allmän opinion får göra någon i ekonomiskt avseende rättslös, demokratin får ej bryta mot sitt första bud: likhet inför lagen. Den bör gälla även kvinnorna, för vilka skicklighet och förtjänst böra vara utslagsgivande vid tjänsters tillsättande.

Dr *Kock* framhöll, att arbetslöshetsproblemet ej blir löst genom att några tusental kvinnor tvingas lämna sina platser. Ett så stort offer som uppgivandet av rätten att välja arbete fordrar absolut bevis på dess effektivitet.

Advokat *Wikström* betonade, att vår nya äktenskapslag innebär ökad försörjnings-

plikt för kvinnorna. Dessutom: ekonomisk ofrihet är grunden till annan osjälvständighet.

Fru *Wigforss* vände sig i likhet med andra talare mot behovsprincipen såsom falsk och skadlig. Varför inte kräva offret även av den som försörjes av sin far eller sina förfäder? Offret kräves bara av den som vill ha en legitim far åt sina barn.

Dr *Andreen-Svedberg* påpekade, att det är en fantastiskt oekonomisk och psykologisk tanke att först ge flickorna systematisk utbildning och sedan låta dem *välja* mellan äktenskap och arbete. Ett förbud för gifta kvinnors arbete skulle innebära en sexualhygienisk och sexualetisk fara. Kvinnorna behöva ej vara i minoritet, om de blott hålla samman.

Därefter antogs enhälligt följande resolution:

"Kvinnor från skilda arbetsområden och tillhörande olika kvinnosammanslutningar, samlade till offentligt möte i Stockholm den 12 maj 1933, uttala sin protest mot de angrepp, som under nu rådande arbetslöshet, på olika vägar, direkt och indirekt, riktas mot den gifta kvinnans rätt till arbetsanställning.

Vi vända oss härvid särskilt mot de uttalanden och förslag, som framkommit inom riksdagen, angående begränsning, genom lagstiftning eller på administrativ väg, av gifta kvinnors innehav av statstjänst.

Bestämmelser, som rikta sig mot gift kvinnas rätt till arbetsanställning i det allmänna tjänst, skulle stå i direkt motsättning mot behörighetslagens innebörd och mot grundlagens föreskrift om förtjänst och skicklighet som enda befodringsgrund i statens tjänst.

Varje åtgärd, som avser en begränsning av kvinnors rätt till förvärsarbete, är därjämte ett intrång i den första och mest oförytterliga rätt, som tillkommer varje människa, utan hänsyn till kön eller civilstånd — rätten att söka försörja sig själv genom eget arbete och att sålunda vinna ekonomiskt oberoende. Den nya giftermålsbalken hävdar också uttryckligen båda makarnas försörjningsplikt.

Försvärandet av gifta kvinnors förvärs-möjligheter är dessutom ägnat att utgöra ett hinder för äktenskaps ingående och att därigenom motverka en sund familjebildning.

Arbetslösheten måste bekämpas på andra vägar och med andra medel. Vi protesterar mot varje förslag, som avser att beskära

Fruktcentralens butiker:

Drottningg. 41, Drottningg. 11, Regeringsg. 11, Biblioteksg. 11, Kungsg. 57, Vasag. 3, Vasag. 8, Vasag. 25-27, Stureg. 3, Roslagsg. 3, Hallen, Östra station, CENTRALBAN-GÅRDENS STORA VÄNTHALL, Stockholm. **Alltid förstklassig frukt.**

Fredrika-Bremer-Förbundets stipendier 1933.

Fredrika-Bremer-Förbundets stipendieinstitution har för innevarande år utdelat följande stipendier:

Från Donationsfonderna:

Martina Bergman-Österbergs yrkesstipendiefond: 500:— kr. till Gunvor Svendsen för litterärt arbete; 400:— kr. till Margit Åkerberg för akademiska studier; 500:— kr. till Kerstin Brunius för samma ändamål; 500:— kr. till Ingrid Nordlund för studier vid veterinärhögskolan; 400:— kr. till Astrid Hildebrand för juridiska studier; 500:— kr. till Elsa Sundling för fortsatta arkitektstudier i Paris; 500:— kr. till Karin Stålfors för avläggande av studentexamen och studier vid högskola; 400:— kr. till Inga Karlsson för farmaceutiska studier; 300:— kr. till Ulla Ahlberg för studier vid handelsinstitut.

Ellen Fries' fond: 250:— kr. till Carola von Gegerfelt för arkivstudier i utlandet.

Fru Sophie Silows fond: 200:— kr. till Sara Maria Norberg för kurs vid Samariterhemmet.

Georg Améens fond: 400:— kr. till Vivan Lindqvist för kuratorsutbildning i U. S. A.

V. Rodhes fond: 300:— kr. till Eva Alde för studier av inredning vid lanthushållsskolor.

Fröken Hilda Nilssons fond: 1,250:— kr. till Anna Lisa Haglund för medicinska studier.

gifta eller ogifta kvinnors rätt att utföra avlönat arbete."

*

Det kan förtjäna nämnas, att Första kammaren — i motsats till Andra kammaren — enhälligt och utan debatt avsåg frågan om utredning för avveckling av det s. k. dubbeltjänstsystemet, vadan faran för denna gång är avvärjd.

Johanna Kempes fond: 1,000:— kr. till Anna Lisa Annell för medicinska studier.

Johanna Hedéns fond: 400:— kr. till Thora Johnsson för fortsättningsstudier för barnmorska.

Leijonhufvud - Adlersparreska fonden: 400:— kr. till Märta Leijonhufvud för studier.

Av fria stipendiemedel och reserverade stipendiemedel: 250:— kr. till Carola von Gegerfelt för arkivstudier; 100:— kr. till Eva Alde för studieresa; 600:— kr. till Vivan Lindquist för kuratorsutbildning; 300:— kr. till Lisa Norrgren för studier vid skolor för husligt arbete; 300:— kr. till Harriet Grundén för kurs vid Röda Korsets sjuksköterskeskola; 200:— kr. till Margit Olsson för studier vid Högre lärarinneseminarier; 125:— kr. till Marta Carlsson för studier vid Lunds småskoleseminarium; 250:— kr. till Ida Tillberg för studier vid Socialpolitiska institutet; 250:— kr. till Margit Wiklund för samma ändamål.

Från länsfonderna ha följande stipendier utdelats:

Stockholms stad: 225:— kr. till Mary Molin för studier vid Högre lärarinneseminarier; 225:— kr. till Gunvor Wallin för samma ändamål.

Stockholms län: 200:— kr. till Ingrid Wiman för studier vid Högre lärarinneseminarier; 200:— kr. till Karin Åsberg för samma ändamål.

Norrbottnens län: 400:— kr. till Anna Johanna Lundquist för barnmorskeutbildning.

Västerbottnens län: 275:— kr. till Astrid Larsson för kurs vid Umeå lasarets sjuksköterskeskola; 275:— kr. till Elsa Johansson för studier vid Umeå folkskoleseminarium samt från fröken Ebba de Laval's fond 400:— kr. till Anna Eriksson för kurs vid Röda Korsets sjuksköterskeskola.

Västernorrlands län: 230:— kr. till Helga Stättin för studier vid småskolesemina-

Morgonbris

socialdemokratiska kvinnoförbundets tidning utkommer en gång i månaden. Lösnummer 25 öre. Prenumerationspris kr. 3:— för helt år. Red. och exp. Västmanagatan 2, Stockholm.

Aktuell. Modern. Teknisk utstyrsel.

rium; 230: — kr. till Valborg Järner för studier vid Högre lärarinneseminariet.

Gävleborgs län: 225: — kr. till Märta Burman för studier vid folkskoleseminarium.

Jämtlands län: 325: — kr. till Inga Hilding för kurs vid av staten godkänd sjuksköterskeskola.

Kopparbergs län: 280: — kr. till Kerstin Wallgren för kurs vid Sophiahemmets sjuksköterskeskola.

Värmlands län: 260: — kr. till Wivi Fältqvist för studier vid Högre lärarinneseminariet.

Uppsala län: 300: — kr. till Ebba Bernedes för studier vid Högre lärarinneseminariet; 140: — kr. till Mary Björk för kurs vid Centrallasarettets i Västerås sjuksköterskeskola.

Örebro län: 275: — kr. till Inga Molander för kurs vid Ateneums skolköksseminarium.

Västmanlands län: 220: — kr. till Ingrid Sundin för utbildning vid Socialpolitiska institutet; 2 stipendier å 150: — kr. till Gunnel Åkesson och Saga L:son Lagerkvist för samma ändamål.

Södermanlands län: 320: — kr. till Brita Andersson för kurs vid Rimforsa lanthushållningsseminarium; 320: — kr. till Britta Nord för kurs vid Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet; 2 stipendier å 200: — kr. till Nina Hedström och Inga Jansson för studier vid folkskoleseminarium.

Östergötlands län: 625: — kr. till Elisabeth Pettersson för medicinska studier.

Skaraborgs län: 250: — kr. till Ingegärd Larsson för kurs vid av staten godkänd sjuksköterskeskola; 2 stipendier å 300: — kr. till Birgit Björkdahl och Elsa Mouchard för studier vid småskoleseminarium.

Älvsborgs län: 300: — kr. till Vera Westerling för akademiska studier.

Göteborgs- och Bohus län: 400: — kr. till Werna Rosén för kurs vid Maria Nordenfelts högre handarbetsseminarium; 400: — kr. till Ingeborg Thorin för kurs vid av staten godkänd sjuksköterskeskola.

Gotlands län: 300: — kr. till Edith Stenquist för barnmorskeutbildning.

Kalmar län: 290: — kr. till Gertrud Asp-lund för kurs vid Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet.

Kronobergs län: länsfonden: 300: — kr. till Maj Jacobsson för kurs vid handarbetsseminarium; Elfvingiska fonden: 230: — kr. till Astrid Karlsson för studier vid folkskoleseminarium; Nanny von Baumgartens fond: 220: — kr. till Maja Sennton för studier vid Göteborgs högskola; 220: — kr. till Maja Jonsson för kurs vid Fröbelinstitutet i Norrköping; 220: — kr. till Anna Greta Svensson för kurs vid Sydsvenska gymnastikinstitutet.

Jönköpings län: 250: — kr. till Elly Johnsson för kurs vid av staten godkänd sjuksköterskeskola.

Kristianstads län: 375: — kr. till Rut Edén för studier vid Socialpolitiska institutet.

Blekinge län: 328: — kr. till Maja Brita Hintze för utbildning till legitimerad sjukgymnast.

Hallands län: 250: — kr. till Viwan Strömberg för kurs vid av staten godkänd sjuksköterskeskola.

Malmöhus län: 500: — kr. till Gertrud Nyman för studier vid Högre lärarinneseminariet; 500: — kr. till Karin Hagman för studier vid Tekniska skolan i Stockholm; 300: — kr. till Greta Brynolf för studier vid folkskoleseminariet i Landskrona; 150: — kr. till Dagny Strand för studier vid småskoleseminariet i Lund; 125: — kr. till Margit Olsson för samma ändamål.

En ny riksdagskvinna får Andra kammaren nästa år, då folkskoll. och förf. fru V i r a E k l u n d, Ösmo, väntas efterträda rektor G. Mosesson, Lidingö, som tillkännagivit sin avsikt att avgå.

Den första kvinnliga bankdirektören i Sverige blev fröken Hedvig Petersson, tidigare kamrer i Valdemarsviks sparbank, vars ledning hon nu övertagit. Exemplet kanske manar till efterföljd.

Piano-,

Orgel- och Sånglektioner givas åt nybörjare och något försigkomna. Examine-rad lärarinna. Upplandsg. 70. 33 92 49.

Grav- vårdar

av olika
stenmaterial

Marmor

till köksbord och byråskivor.
GUNNAR E. SAMUELSONS
STENHUGGERI,
Saltmätaregat. 23. V. 14, V. 17314.

Fil. lic. Astrid Sturzen-Becker:

Kvinnorna och vetenskapen.

"Mätta är bäst i fråga om kvinnor och tänkande", anser finländsk professor i sin nya bok.

Författaren till föreliggande arbete har, som han själv säger i sitt företal, begränsat sig till astronomi, matematik, fysik, radiologi, "ämnen som intressera honom och ligga inom hans räckvidd". En bok om kvinnorna i alla vetenskaper skulle, anser han med rätta, bli "en diger volym" och kanske "överstiga en enskilds synvidd och förmåga". Professor T:s uppfattning om kvinnorna i vetenskapligt arbete synes vara en blandning av intresse och en viss konservatism: det faktum, att han tagit upp ämnet till behandling visar det förra, den senare framskymtar i en del yttranden, som t. ex. hans förhoppning, att universitetens strävanden att uppfostra kvinnorna till logiskt tänkande varelser icke i alltför hög grad skall lyckas, med uppoffrande av andra älskligare egenskaper (sid. 9), eller hans åsikt att "mätta är bäst" i fråga om kvinnor och tänkande (sid. 10). Intresset och aktning för prestationerna är, det medge vi gärna, det övervägande.

Historiken börjar med Hypatia, skildrad som den första kände vetenskapsidkerskan, framstående föreläsare i filosofi och matematik i Alexandri och dödad där, år 415, som en vetenskapens martyr. Som ett kuriosum nämnes även Lombrosos uppgift om en grekisk hetär före denna tid

med en sådan passion för matematik, att hon valde älskare, som kunde lära henne något nytt om detta ämne. Bland äldre kvinnliga astronomer under 1600- och 1700-talen är den märkligaste Caroline Herschel, av den kända astronomfamiljen. Hon var medhjälperska först åt en broder, sedan åt en brorson, upptäckte själv tre anmärkningsvärda nebulosor och åtta kometer och forskade nästan ända till sin död — hon dog i sitt 99:de år, 1848, och fick dessförinnan lön för sin möda, bl. a. guldmedaljer och hedersledamotskap i The Astronomical Society.

Emile du Châtelet, Voltaires berömda väninna, skildras därefter som en intresserad matematiker och fysiker, som särskilt bidrog till utbredandet av Newtons läror. En av hennes samtida, italienskan Maria Agnesi, ägnas nästa kapitel. Hon var en tidigt utvecklad, mångsidig kvinna, som vid 20 års ålder drog sig från sällskapslivet för att syssla helt med matematiken. I tio år arbetade hon på sitt förnämsta verk "De analytiska institutionerna" och vann stor berömmelse. När hennes far insjuknade, blev hon i hans ställe av påven Benedikt XIV utsedd till professor i matematik och fysik vid universitetet i Bologna, men tjänstgjorde troligen ej och blev sedermera föreståndarinna för hospitalet Trivulzi. Vid nyss nämnda universitet föreläste f. ö. ett flertal kvinnor; vi finna bl. a. av förf. anförd den vitt utbredda traditionen om Novella Calandrini, som säges ha varit så vacker, att man vid föreläsningarna måste spänna ett draperi mellan henne och åhörarna för att förhindra distraktion hos de senare.

En klok husmoder använder

metallputsmedlet NICKOL

vilket icke innehåller frätande ämnen men ändå gör allting blixtnblankt.

Engros: **HERMANN DERLIEN A.-B.**
STOCKHOLM Kungsgatan 3

FRÄLSNINGSSARMÉNS

omtyckta

KAKAO

av fin-iin kvalitet i vackra halv-kg-burkar el. i paket om 100 gr. **Pris 4:50 pr kg.**

berömda

CEYLONTEER

av utsökta bästa kvaliteter pak. om 500, 250, 100 o. 50 gr **Pris 12:—, 14:— pr kg.**

I parti och minut från

Frälsningsarméns Handelsdepartement
Östermalmsgatan 71. Stockholm. Tel. 67 63 23 (växel

Följande två avsnitt behandla dels fransyskan Sophie Germain, d. 1831, en matematiker av rang, som först blev känd genom besvarandet av en prisuppgift beträffande den matematiska teorien för elastiska ytors svängningar, och dels engelskan Mary Somerville, f. Fairfax, vars begåvning kom till sin rätt i synnerhet sedan hon i sitt andra äktenskap med en kusin, som var läkare, fått stöd och uppmuntran i sina studier. En översättning och bearbetning av Laplaces "Mécanique céleste" gjorde henne med ens berömd. Hennes sista skrift utkom, när hon redan var 89 år. Vid sin död år 1872 hade hon sedan länge åtnjutit allmän uppskattning och hade bidragit till att bana väg för andra kvinnors rätt till vetenskapligt arbete.

Sin utförligaste skildring ägnar förf. (huvudsakligen stödande sig på Ann Charlotte Lefflers biografi) Sonja Kowalewsky, vars rika begåvning ju gjorde henne till professor i matematik vid Stockholms Högskola, och vars minne är särskilt levande hos oss genom hennes ovanligt fängslande personlighet. Vi komma nu i bokens sista del till forskare, som tillhöra nutiden, många ännu verksamma. Det främsta namnet här är Marie Curie, välkänd av alla, som veta något om radium eller Nobelpris. Bland hennes lärjungar framhållas särskilt professor Lise Meitner i Berlin, samt professor Ellen Cleditsch i Oslo samt docenten Eva Ramstedt, Stockholms Högskola. I fråga om senare astronomer påpekas i synnerhet amerikanskornas insats, och i fråga om fysiker holländskornas. Sista kapitlet ägnas vetenskapens beskyddarinnor och donatriser, och förf. slutar sin översikt med en önskan om fortsatt gott

Marie Antoinette i nytt ljus.

Det har skrivits digra volymer om Maria Theresias, olyckliga dotter och hennes väg från tronen till schavotten, men har manne någonsin hennes psykologiska utveckling till fullo klarlagts? Har någon författare med all önskvärd tydlighet framhållit, att den olyckliga drottningen egentligen var ett skolexempel på hur en genomsnittskvinna av igår, idag, imorgon av det nyckfulla ödet utses att spela huvudrollen i en uppskakande tragedi? Har hennes känsloliv analyserats, hennes inställning till tiden och omgivningen? Hade ej revolutionen brutit in över henne som ett hastigt oväder, skulle denna i och för sig obetydliga habsburgska prinsessa säkerligen ha fortsatt att leva lugnt och obesvärat som förut, hon skulle ha dansat, lett, fött barn, slösat, delat ut allmosor och koketterat, och när hon slutligen lagt sig ned på sin kungliga paradsäng att skiljas hädan, skulle hovet ha anlagt sorg och en ståtlig vård skulle rests på hennes grav.

samarbete med männen, till sannings utforskande.

Även om med nödvändighet ett arbete som det föreliggande, särskilt i dess senare del, måste få något katalogartat över sig, utan att samtidigt kunna göra anspråk på en uppslagsboks grundlighet, är professor Tallqvists lilla bok likväl en underhållande läsning, ej blott för den fackligt intresserade, utan för vem som helst, som kan vilja veta något om kvinnornas insats på olika områden.

Hj. Tallqvist: Kvinnorna i vetenskapen. Helsingfors 1932.

Idealkorsett — Idealpris.

Twilfit erbjuder en mycket välsittande korsett för låg midja, idealisk för varje figur, av vacker rosa brokad i konstsilke till så lågt pris som kronor **6⁷⁵**

Twilfit

Nybrog. 11 — Götg. 58

Har man fått följa förvandlingen i hennes inre, fått bevittna hennes orubbliga mod, ledmotivet i hennes dödssymfoni, har man fått klart för sig att medelmåttan Marie Antoinette, när ridån just skulle gå ned för tragediens sista akt, verkligen kunde mätas med det antika sorgedramats stora mått? Ja, Stefan Zweig, den framstående österrikiske kulturhistorikern och skalden, har i sin nyutkomna, till svenska översatta, mäktiga biografi över den olyckliga franska drottningen givit oss uttömmande svar på alla dessa frågor.

Boken är skriven med en dramatisk verv, som fascinerar, det rikhaltiga stoffet är utnyttjat med djupsinnighet och elegans, och mot en skiftande bakgrund av graciös rokok och ödesmärkt revolutionsstämning, mot den tidens världshändelser och pikanta skandaler låter han huvudfiguren framstå med en sällsynt pregnans. Han påvisar också med logisk klarsynthet, att Fersen var den ende mannen i Marie Antoinettes liv och att deras roman ej var något bleksiktigt trubadurdrama, som hittills alltid framhållits, utan istället ett glödande, opplösligt förhållande, präglad av kärlekens alla mäktiga insignier.

"Först i olyckans dagar vet man verkligen vem man är", lär Marie Antoinette en gång ha yttrat. Hon bekräftade det själv, hon fick vissheten härom i giljotinens skugga, då hon växte i kapp med sitt öde.

M. v. K—w.

Stefan Zweig: Marie Antoinette.
Övers. av Erland Rådberg. Alb. Bonniers förlag.

Från skilda kontinenter.

Tredje kvinnliga domaren i Norge med fast anställning är Ruth Sørensen Bie, som för någon tid sedan tillträdde sitt ämbete.

Bibeln översattes f. n. av en kvinna, nämligen baronessan E. Rosenörn-Lehn i Roskilde. En hel kommission brukar eljest fullgöra det uppdrag, som hon nu ensam påtagit sig för den romersk-katolska menigheten i Danmark.

Den första kvinnliga funktionären i Storbritanniens kolonialadministration blir Mrs M. Bannatyne, vars titel lyder: First Class Clerk of the Treasury, Fiji. Liknande tjänster ha hittills vikts uteslutande för män.

Diplomattjänsten har nu blivit tillgänglig även för den spanska kvinnan. Den första, som meriterat sig för den diplomatiska karriären är señorita Margarita Sallaverria. Nu fattas det bara en lämplig post för henne.

Nio indiska kvinnor lära garanteras säte och stämma i Federal Assembly, d. v. s. den blivande all-indiska federationens andra kammare.

Syd-Afrika hedrar sig såtillvida, att det äntligen fått sin första kvinnliga parlamentsledamot, Mrs Reitz.

I Nicaragua ha kvinnorna sedan 1922 tillträdde till konsulatstjänsten men vänta fortfarande förgäves på sin rösträtt.

Sällskapsresa till Österrike.

A.-B. Nordisk Resebureau anordnar i samarbete med Svensk-Österrikiska Sällskapet i Stockholm och Föreningen "Svea" i Wien en sällskapsresa till Salzburg, Salzkammergut, Wachau, Wien, Semmering den 29 juli—13 augusti även till München, festspelen i Salzburg, Salzkammergut, Zell am See, Bad Gastein, Gross Glockner, Klagenfurt och Wörthersee, Semmering, Wien, Wachau. I uppehållet i Salzburg ingår ett operabesök (Orpheus i Festspielhaus, en serenad samt mysteriespelet "Jederman", Det gamla spelet om Envar. Pris allt i allt 590 kr.

Rationell

//////////

Fotvård

//////////

Syster Elisabets

Fotvårds-
klinik

Kungsgatan 50, III, hiss. Stockholm
F. d. Specialist hos Scholl i flera år.
Tid pr Tel. 20 37 90 kl. 10—5 e. m.

Håll blommorna friska med

"ERIS-TABLETTEN".

Växternas näring och medicin. Finnes hos alla välsorterade Färg-, Kemikalie-, Frö- och Blomsteraffärer.

René-Fabriken,

Pilgatan 13, Stockholm. Tel. 53 30 54.

Nya medlemmar.

Borås: fru Märtha Elfman, fru Emmy Nyström, friherrinnan Maja Åkerhielm.
Gävle: fru Greta Näslund.

Göteborg: fröken Gunilla Alm, fru Ruth Andersson, fru Gerdä Andrén, fru Signe Arfwidsson, fru Aina Belfrage, fil. lic. fru Olga Bergman, fru Anna Bülow, fru Elsa Bökman, fru Hildur Cederschiöld, friherrinnan Gea De Geer, fru Ada Edberg, fru Elsa Ekman, fru Silva Ekman, fru Carin Hasselblad, fröken Elsa Johansson, fru Adela Kiessling, fru Adine Kjellberg, fru Gulli Kollberg, fil. lic. Sonja Ohlon, fröken Elsa Olsson, fru Ida Sprinchorn, fröken Märta Svendrén, fru Anna Wallin, dr Siri Wikander-Brunander.

Halmstad: fröken Sabina Boman, fröken Helga Carlsson, fru Selma Fogelberg, fru Oskar Jönsson, fru Annie Svensson.

Hudiksvall: fru Elin Bergvall, fru Märta Holmberg, lärarinnan Else Karlsson, fru Brita Rissler, lärarinnan Karin Olsson.

Karlstad: fru Nanna Fornander, Hagfors, fru Emilia Haggengren, fru Stina Lindstedt, fru Ellen Nyhlin, friherrinnan Ebba Stiernstedt.

Lund: fru Mia Andersson, fru Esther Malmgren, fru Linnéa Nilsson, fröken Agnes Olsson, fil. kand. Gertrud Serner.

Malmö: fru Anna Asp, fröken Tekla Christensen, fröken Ros-Marie Gahn, fil. mag. Elisabeth Oldin, fru Anna Wixell.

Mariestad: fru Sigrid Brandel.

Norrköping: fru Sabina Liebenfeld, fru Bettie Ramberg, fru Anna-Lisa Wahren, fru Jane Wahren.

Stockholm: fru Ulla Alm, fil. lic. Ebon Andersson, fru Greta Arnander-Gärdin, fru Lisbeth Eriksson, fru Beth von Euler, fru Sigrid Hamberg, fru Ruth Hamrin-Thorell, doktor Alice Hellström, jur.

F.-B.-F-kretsarna.

Halmstadskretsen samlades till påskfest d. 11 april kring vackert prydda bord under spåda nyutslagna björkar. Fru Frenne höll därvid ett kåserande föredrag, som hon kallade "en vårbukett ur diktens och konstens värld". Efter gemensam kaffedrickning sjöng folkskolläraren Bertil Linder vårsånger, ackompanjerad av fröken Karin Johansson, varefter bordsdekorationerna som förfärdigats av mötesvärdinnorna, fruarna Berggren och Spiik, försålades till kretsens medlemmar.

Den 22 maj hölls den vanliga vårfesten på Norre Katt. Läroverksadjunkt Arvid Kindberg höll ett föredrag om "Kretschmars undersökningar rörande sambandet mellan karaktär och kroppsbyggnad". Mötet var talrikt besökt och avslutades med gemensam supé.

Hälsingborgskretsen sammanträdde d. 25 april i klubblokalen under ordförandeskap av fröken Signe Wennberg. Professorskan, fil. kand. Alva Myrdal från

kand. Astrid Holmquist-Andrén, jur. kand. Gurli Kalling, fru Estrid Ling, fru Anna Matton, fröken Gertrud Matz, fru Alva Myrdal, fru Sigrid Olsson, fru Resi Petrén, fil. lic. Alice Quensel, advokat Margareta Sandberg, fil. lic. Tora Sandström, fröken Märtha Sevald, fröken Gerda von Stapelmohr, dr Nanna Svartz, fröken Carin Tholander, fru Elsa Thulin, fröken Elsa Wahlberg, fru Elsa Waldenström, fil. dr Margit Wohlin, fru Ida Öhman.

Strängnäs: biskopinnan Titti Aulén.

Tomelilla: fröken Clara Eriksson, fröken Maria Persson, fröken Nelly Persson.

Varberg: fröken Alma Granath, fru Maja Jobson.

Den kräver ingen lön.

Tvårt om. Anställ postsparbanksboken som kassakontrollant över hemmets utgifter. Sätt in medel för hushållet, hyra, skatt o. s. v. i postsparbanken och tag sedan ut pengar i mån av behov. Ni blir glatt överraskad, när Ni ser, vilken förmåga postsparbanksboken har att "dryga ut" inkomsterna.

Stockholm höll ett aktuellt och intresseväckande föredrag om "Kollektivhuset". Efter föredraget följde diskussion.

Den 4 maj höll teol. och fil. kand. fru Ester Lutteman föredrag för kvinnlig ungdom om "Ditt människokall". Föredraget mottogs med varmt intresse av en talrik publik.

Hälsingborgskretsens diskussionsklubb har under den gångna vintern varit synnerligen livaktig. Medlemmarna ha mangrant mött upp vid sammanträdena och tagit del i diskussionerna.

Den 25 oktober behandlades "Den moderna bostadens problem".

Den 28 november hölls "Fingerat kyrkofullmäktigesammanträde". Därefter diskussion om "Ni-reformen".

Den 12 december besöktes A.-B. Johnssons Pappersindustri.

Den 14 februari hölls ett föredrag om "Rättshjälpsanstalten, dess verksamhet". Därefter diskussion om kollektivhusets idéer.

Diskussionsaftonen den 13 mars var anordnad som bolagsstämma i A.-B. Kvinnornas Hus i Hälsingborg.

På programmet den 2 maj förekom redogörelse för barnavårdsmannen och hans verksamhet. Sedan hölls sammanträde med verkställande utskottet i Åstads teaterförening.

Karlstadskretsen har, som redan synts i Hertha, tidigare i festens tecken firat sin 10-åriga tillvaro. D. 20 mars höll kretsen sitt tionde årsmöte och ägnade i sammanhang därmed sin 10-åriga verksamhet en stund av återblick och självrannsakan.

Vid årsmötet omvaldes till styrelse: fru Gerda Hellberg, fru Nancy Enwall-Gardell, fru Elsa Lovén, fröken Edit Ahrenlöf, lektor Karin Ringenson (ordf.) samt fru Inez Lundholm (suppl.). Till suppleant nyvaldes med. dr. Hilma Örström efter fru Lisa Olde-Holmberg, som flyttat till Landskrona.

Till revisorer omvaldes fru Elisabeth Ahlberg och fru Gerda Olsson med fru Ruth Lilius och fröken Thyra Freding till suppleanter. Styrelsen fick i uppdrag att ordna med kretsens representation vid förbundsmötet i Norrköping 8—9 juni.

I ett kåserande anförande, kallat "Fakta och reflexioner", gav ordf. fru G. Hellberg en översikt över verksamheten under det gångna decenniet. Bland de större händelserna märktes: två stora offentliga skolmöten, tre möten rörande barn och ungdom samt en kurs i mötesteknik. Fristående offentliga föredrag ha även förekommit, och de 42 sammanträden kretsen hållit ha nästan undantagslöst varit förenade med föredrag av framstående talare och talarinnor.

Behållningen efter en teaterkväll, 600 kr., överlämnades till stipendieinstitutionen för att stärka Värmlandsstipendiets kapitalinsats. Inkomsten av en uppmärksam utställning 1928, "Vid båge och nål", gav 1,263 kr., som överlämnades till Förbundets insamlingsfond.

Kretsens damkör utförde under aftonen vacker sång, och fru Hellberg avtackades med blommor.

Därefter vidtog tesupé.

Den 11 maj hade kretsen sitt sista sammanträde för våren. Efter ett inledningsanförande av lektor Karin Ringenson om "Längre eller kortare sommarlov?" vidtog en synnerligen livlig diskussion, där bevarandet av det härliga svenska sommarlovet kanske hade de flesta förespråkare, men där även de förlängda påskferierna visade sig ha många ivriga anhängare. — Nästa punkt på programmet gällde "Karlstads teaterfråga". Skådespelerskan fru Greta Bergson gav en redogörelse för vad den nybildade teaterföreningen i staden hittills verkat och vilka mål den satt sig före. — Sammanträdet, som var mycket talrikt besökt, avslutades med en trevlig tesupé.

Kristianstadskretsen av F.-B.-F., Husmodersföreningen samt Moderata,

Tandteknikerelever

mottagas. Gedigen utbildning i modern kautschuk-, guld- och porslinssteknik.

Kurserna ledas av leg. tandläkare.
CENTRALLABORATORIET,
Munkbron 11, Stockholm.

Kahns Tvätt

Tvätt o. mangling 45 öre. Vålgjort arbete. Hämtas. Gyllenborgsg. 8.
Telefon 53 71 20.

Frisinnade och Socialdemokratiska kvinno-klubbarna hade inbjudit fru Alva Myrdal från Stockholm att d. 27 april hålla föredrag om "Kollektivhuset". Den efterföljande diskussionen visade, att fru Myrdal lyckats livligt intressera de talrikt församlade åhörarna med sitt fängslande föredrag.

Lundakretsen hade d. 22 maj utflykt till Trolleholms slott. Vägen togs över Ellinge, där uppehåll gjordes för att bese de vackra parkanläggningarna, som demonstrerades av ägaren, friherre G. Wrangel. Färden gick sedan till Trolleholm, där resenärerna tillbragte ett par angenäma timmar. Under älskvärt ciceronskap av greve G. Trolle-Bonde besågs det anrika slottet, vars vackra konstsamlingar och dyrbara bibliotek väckte allmän beundran.

Slutmålet för resan var Stockamöllan, där tesupé intogs.

I utfärden, som gynnades av ett strålande väder, deltog omkring 100 föreningsmedlemmar.

Malmökretsen hade d. 24 april möte å Kungsparkens restaurang tillsammans med Malmö Husmodersförening. Då båda föreningarnas medlemmar funnit sig talrikt, var det ett stort auditorium, som åhörde fil. kand. fru Alva Myrdals från Stockholm intressanta föredrag om "Kollektivhuset". Efter föredraget, som åhördes med spänd uppmärksamhet, vidtog en stunds diskussion under fru Quensels ordförandeskap. Aftonen avslutades med tesupé.

Norrköpingskretsen hade d. 27 mars anordnat en talrikt besökt handarbetsafton för sina medlemmar å Landstormens lokaler. Efter intagna förfriskningar åhördes man ett anförande av fru Elsa Thysell såsom inledning till en diskussion av de f. n. aktuella förslagen till omorganisation av Norrköpings fattigvård. Tal. utvecklade i korthet ett par av de bärande principerna i gällande fattigvårdslagstiftning, redogjorde för stadens nuva-

rande fattigvårdsorganisation och genomgick slutligen de bägge förslagen till omorganisation. Från flera håll beklagades att kvinnorna voro alltför fåtaligt representerade inom den officiella fattigvården i staden, och man uttalade såsom ett önskemål, att kretsen vid lämpligt tillfälle skulle framföra denna sin synpunkt och om möjligt söka åstadkomma ändring häruti.

Nyköpingskretsen hade den 13 mars sammanträde i Odd Fellows klubblokaler under fru Gullstrands ordförandeskap. Aftnens talarinna, grevinnan Jutta Wachtmeister, gav mot bakgrunden av revolution och världskrig en gripande och livfull skildring av sina ungdomsminnen från Balticum, en skildring, som på åhörarna gjorde det djupaste intryck. Fru Brita Ström, ackompanjerad av fru Lilly Ploman sjöng därefter sånger av Schubert och Sibelius, och kvällen avslutades med samkväm och tesupé.

Den 9 april hade i Nyköping ett möte arrangerats av F.-B.-F., Husmodersför., Soc.-dem. kvinnokl. och Sv. kvinnors vänsterförb., varvid dr Jakob Billström i läroverkets aula inför en fulltalig publik höll föredrag om "Tankar om ungdomens själliv under brytningsåren." Talaren hälsades välkommen av F.-B.-F:kretsens ordf., fru Klara Gullstrand, och hans intressanta föredrag belönades med livligt bifall. Efter föredraget samlades F.-B.-F:kretsens medlemmar i ordf:s bostad, där föreningsangelägenheter dryftades och ett animerat samkväm avslutade kvällen.

Tomelillakretsen sammanträdde d. 26 april å Stora Hotellet. Föredrag hölls därvid av fru Alice Jeansson, Stockholm, över ämnet: "Bliv hushållsarbetets herre, var ej dess slav!" Ett stort antal medlemmar åhördes det intressanta föredraget, som illustrerades med skioptikonbilder. Ordf., fil. mag. Eva Lindblad, tackade fru Jeansson, varefter samkväm vidtog.

Skogens Ättika

välsmakande bords- och inläggningsättika

Tillverkare:

Skogens

Kol Aktiebolag

Bollnäs

Umeå kretsen hade d. 25 april samkväm i Frimurareklubbens lokaler. Sedan ordf., fru Hallström, hälsat de närvarande välkomna, höll fröken Ragnhild Andersson ett föredrag om "Kvinnorna kring Gustaf Vasa".

Efter föredraget underhöll fru Ekvall med sång, ackompanjerad av fröken Holtzberg, obligatfiol, med fru Ohlsson vid pianot. Fröken Holtzberg utförde sedan ett par musiknummer, ledsagad av fru Rönnblom vid pianot.

Kretsen valde till ombud vid årsmötet fru Nyman samt fröknarna Hörnell och Öquist.

Samkvämet avslutades med en animerad tesupé.

Varbergskretsen sammanträdde torsd. d. 6 april å Stadshotellet. Fil. lic. Ebbe Linde, Göteborg, höll föredrag över ämnet: "Om olater hos barn" och gav därvid en intressant inblick i den moderna barnpsykoanalysen. Efter föredraget yttrade sig dr Elsa Köhler, Wien.

Senare vidtog supé och samkväm.

Växjö kretsen var d. 7 april samlad till kretsmöte å Församlingshemmet. Sedan fru Blenda Sylvan hälsat de närvarande, höll fru Eva Nordenskjöld ett synnerligen upplysande föredrag om "Nationernas förbund och barnen". Genom gripande exempel påvisade talarinnan huru det i alla länder ofta förekommit, att minderåriga på ett obarmhärtigt sätt utnyttjats i den mänskliga vinningslystnadens tjänst. Ett led i N. F:s arbete är att skaffa effektiva lagbestämmelser och skyddsåtgärder. Tal. belönades med livliga applåder, och fru Sylvan frambar kretsmedlemmarnas tack.

Under aftonens lopp deklamerade fru Edith Rundqvist Pontus Wikners stämningsfulla dikt "Mig törstar", samt två dikter av Karlfeldt.

Samkvämet avslutades med tesupé.

Ystadskretsen hade d. 26 april ett sammanträde på hotell Continental. Ordf. meddelade, att ett stipendium på 200 kr. utdelats till fröken Inga Karlsson, Ystad, till fortsatta studier vid Högre konstindustriella skolan, Stockholm.

Sedan ett par andra föreningsärenden behandlats, höll fil. kand. fru Alva Myrdal, Stockholm, ett intressant och medryckande föredrag om "Kollektivhuset". Hon framhöll särskilt kollektivhusets trefaldiga mission: den yrkesarbetande hustruns befrielse från alltför betungande hushållsarbete, dess avsikt att giva det ensamma barnet den rätta uppväxtmiljön och att förhindra unga familjer att skaffa sig för hög levnadsstandard.

Efter föredraget följde en kort diskussion, och mötet avslutades med tesupé.

Östersunds kretsen hade den 13 mars glädjen att såsom föredragshållarinna mottaga fröken Ingeborg Wikander, som talade över ämnet "Gandhi, Indiens nationalhjärte". Det aktuella, charmant framförda föredraget, som gav en tydlig bild av Gandhis utveckling och hans metoder för att realisera sina idéer, åhördes med stort intresse.

F.-B.-F:s undervisningsanstalter.

Vid Lanthushålls- och Trädgårdsskolan, Apelryd, Båstad, avslutades vinterkursen, som började den 1 okt. 1932, den 15 mars. Följande ordinarie elever erhöles avgångsbetyg: Hildegard Ahnborg, Rinneback, Malmö. 1.; Anna-Lisa Andersson, Karlskrona; Herta Andersson, Hishult, Hall. 1.; Olga Borgström, Trälleborg; Karin Bredhe, Marieholm; Gunnel Ekfors, Malmö; Margaretha Hedelin, Alnarp; Birgit Holmqvist, Halmstad; Maj Johansson, Båstad; Linnéa Jönsson, Ränneslöv, Hall. 1.; Karin Landberg, Eslöv; Evelyn Larsson, Boston, U.

Kvinnliga Tandläkares Klinik

Adolf Fredr. Kyrkog. 1 (vid Sveavägen)

Innehavare } Astrid Gyllencreutz
endast leg. } Ingrid Huss
tandläkarna: } Ruth Öhrling

Tid pr tel. Norr (20 0) 3 73.

Särskild mottagning för barn.

(Tandl. Huss) månd., onsd., fred. 4.30—6.

ANDERSSONS

Damfrisering

Centralbadet

REKOMMENDAS.

Elegant. Förstklassig.

S. A.; Kärstin Lindahl, Johansfors, Hall. 1.; Margareta Lindström, Karlskrona; Ingeborg Paulsson, Ränneslöv, Hall. 1.; Rut Persson, Marieholm, Malmöh. 1.; Eva Pålsson, Hour, Krstd. 1.; Margit Seeberg, Skövde; Brita Svensson, Ö. Ljungby, Krstd. 1.

Internationellt i Stockholm.

Internationella kvinnorådet, I. C. W., av vilka Svenska Kvinnors Nationalförbund är en avdelning, kommer, som tidigare omnämnts i Herthas febr.-nr, att den 26 juni—4 juli förlägga sitt exekutivmöte till Stockholm för att förbereda den stora förbundskongressen i Prag nästa år. Det är stora samhälls- och speciella kvinnofrågor, som härvid komma att behandlas i de olika kommittéerna, bl. a. kvinnornas rätt till arbete under samma förhållanden och samma lön som männen, allmänna fredsfrågor, ungdoms- och barnskyddsfrågor m. m. Hela världens kvinnoelit, bortåt 300 damer, bl. a. Lady Aberdeen själv, väntas komma — 42 nationalförbund äro representerade i rådet — och en rad festligheter omväxla med kongressdagarnas myckna krävande arbete. — Samtidigt påminna vi om att en internationell lanthusmoderskongress, för vilken Nordiska husmodersförbundet uppbär värdskapet, också kommer att hållas i Stockholm i samband med I. C. W:s kongress. Arbetslokal för båda kongresserna: Borgarskolan, föredragslokal: Konserthuset, platser för festligheterna: Grand Hotell, Stadshuset, Hasselbacken.

Kvinnorörelsen i Kina går framåt att döma av en rapport i London Daily Herald. Enligt den nya kinesiska civillagen är engifte den enda lagliga formen av äktenskap. Tager en man sig en andra hustru, är detta skilsmässoanledning för hans första. Detta dekret anses beröra 4 milj. kvinnor. Det framhålles samtidigt, att de även tillerkänts samma arvsrätt och medborgerliga rättigheter som männen. Såvida alla dessa nya förordningar nu inte bara existera på papperet . . .

Att vara medlem i en jury är ej tillåtet för kvinnor i tjugusju av Amerikas för-enta stater.

Påstår vår källa.

Vid universitetet i Graz undervisa tre kvinnliga lärare. I Graz är också Österrikes första kvinnliga gruvingeniör född, en ung dam vid namn Olyy Peter.

Vi erinra om att Hertha ej utkommer under juli och augusti.

Gåva till Fredrika-Bremer-Förbundets Stipendieinstitution. Framlidna majorskan Nanny Gobom, som i många år varit medlem av länsnämnden för Fredrika-Bremer-Förbundets Stipendiefond för Göteborgs och Bohus län, har i sitt testamente tilldelat denna stipendiefond kronor 5,000:—.

Herthas redaktionskommitté består, förutom av tidskriftens redaktör, av: Karin Fjällbäck-Holmgren, Ida von Plomgren och Axianne Thorstenson.

Kobbs
Äkta Kinesiska Théer

Obs! Lilafärgade etiketter

Peking
Canton
Hongkong

REKOMMENDERAS AV HERRAR LÄKARE

... moder Svea

i helgdagsklänning

— så karakteriserar den kände skriftställaren Gustaf Näsström färden på Göta Kanal — han skriver:

"Ack, denna kanalresa lär en ju semesterns innersta hemlighet: konsten att göra absolut ingenting utan att ha tråkigt. Man upplever de barnligaste fröjder, de mest idylliska utsikter, det mest vederkvickande dolce-far-niente.

Färden går genom ett bilderboks-Sverige i censurerat skolupplaga, ett Sverige utan fattigdom, arbetsmighet och fulhet. Allt är en putsad fasad: moder Svea i helgdagsklänning."

Gör den underbara resan på
GÖTA KANAL
i sommar.

Vänd Eder för vidare upplysningar
och biljetter till

r e s e b y r å e r n a eller
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL • Göteborg • Stockholm

Våra Sällskapsresor

Till
Paris

från och till TRÄLLEBORG den 11/6,
2/7, 16/7, 6/8, 20/8, 3/9. 10 dagar fr.
kr. 340:— eller med hemresa över

London

och GÖTEBORG från kr. 430:—.

Österrike

Från och till TRÄLLEBORG, Mün-
chen, festspelen i Salzburg, Bad Ga-
stein, Wien etc., etc. från 29 juli—13
augusti. Pris kr. 590:—.

**Semesterresor till
Norge och Danmark.**

PROGRAM FRÅN

A/B NORDISK RESEBUREAU

Operahuset, Sthlm	tf. 23 03 35
Jakobsg. 6, Stockholm	tf. 10 90 44
S. Hamng. 43, Göteb.	tf. 704 45
Stortorget 9, Malmö	tf. 232 26

Stockholms Samgymnasium

Luntmakareg. 101, Stockholm.

Fullständigt läroverk med rätt
att anställa student- o. realsko-
leexamen. — Ämnesundervis-
ning, individuell handledning.
Fri flyttning. Tidsvinst för be-
gåvade elever. — Aftonunder-
visning för student- och real-
skoleexamen under K. Skolöver-
styrelsens inseeende. — Rektors-
exp. tel. 30 02 57. Rektors mot-
tagn. 10—11, annan tid efter
överenskommelse. Redogörelse
sändes på begäran.

VILLA VETTRA Flick- pension

för huslig
utbildning.

Börjar sin lärarika husmoders-, handarbets- och vävkurs 15 sept.—15
dec. Fackutbildade lärarinnor, god omvårdnad, nutida komfort. An-
mällda elever från England och Tyskland. Angenämt hemliv. Vacker
trakt. Vårkurs 1 febr.—15 maj 1934.

Begär prospekt.

Fru ELVIRA GIÖBEL, Hammar Askersund. Tel. Hammar 10.